Z. W. C. —5

DRAMA PASARIH

PUBLISHED BY
THE ZORAM WRITERS' CLUB.

First Edition. 1981
C—2,000.

PRINTED AT
THE SYNOD PRESS.
AIZAWL, MIZORAM.

CHHUAHTU THUHMAHRUAI

Hei hi Zoram Writers' Club lehkhabu panga-na a ni. Hetiang rawn ziaktute leh a chhuah theih-na tûra theihtâwp min lo chhuahsaktu Synod Press & Bookroom chungah lâwmthu kan sawi a.

He lehkhabuah hian lemchan thawnthu pasarih a awm a, chan nghâl mai theiha buatsaih peih sa vek a ni a. Zoram Writers' Club thil tum ṭanpui thei ngei tûr nia hriatte thlan chhuah a ni a. Mizo te hi lem-chan lamah kan lo tui ve ta viau mai a. Chutih avâng tak pawh chuan he lehkhabu hi a ṭangkai theih hle kan beisei a ni.

He lehkhabua lemchan thawnthu 'Mizoram Sande Skul inṭan dân leh a ṭhan zêl dân' tih hi kum 1977-a Mizo Sunday School Union Drama inziahsiaknaa pakhatna a ni a, a neitu Committee-in chhuah min phalsak avângin kan lâwm hle. Tin, Chhûra leh Naa leh 'Thu a tâwp e lumâm!' tih pawh hi huam zau taka Drama inziahsiaknaa thlanchhuah an ni a, a ziaktu pain chhuah min phalsak avângin a chung-ah lâwmthu kan sawi a ni.

Dt. 14. 10. 1980. **Zoram Writers' Club.**

THU AWMTE

MIZORAM SANDE SIKUL INTAN DAN LEH A THAN ZEL DAN

By C. Sangzuala

(First Prize winner in the 1977 MSSU Drama Competition -ZHC)

Ziaktu thuhmahruai :

He lemchan thawnthua chanvo nei (characters)-te hi a theih chenah a tak hman a ni a Chutiang hriat theih lovah erawh chuan a tak hnaih thei her tûr mihring tak hman a ni a, hming phualchawp a tel lo. Hêngte hi anmahni leh an chhûngte tân huatthlala a nih loh ka beisei.

He drama-ah hian a ziaktum "Zoram Sande Sikul inṭan dân leh a ṭhan zêl dân" tihlan rual hian, ram thim tak ni ṭhîn kha, Sande Sikul rawngbâwlna avânga a lo ên tâkzia tihlan tel a tum a. Chuvângin, "Zân chu Zîng a lo ni ta" tih hi kan telh a ni e.

Dated, Châltlâng,
the 26th. 10. 1977.

C. Sângzuala
Châltlâng.

MIZORAM SANDE SIKUL INṬAN DAN LEH A THAN ZEL DAN

"Zân chu Zîng a lo ni ta"

Characters :

1) Sâpupa (Rev F. W. Savidge) 2) Pu Buanga (Rev. J. H Lorrain) 3) Pu Suaka (Durtlâng Lal) 4) Thangphunga (Châltlâng Lal) 5) Khamliana (Lunglêng Lal) 6) Zosâphluia (Rev. D. E. Jones) 7) Zosâpthara (Rev. E. Rowlands) 8) Khuma 9) Khâra 10) Duma 11) R. Dâla 12) D. Ṭhianga 13) Thangkama (Lal) 14) Damvunga 15) Bukchhuaka 16) Sihfa paho 17) Rev. Liangkhaia 18) Pi Zaii 19) Sumbala 20) Pu Zalawra 21) Rev. Hrânga 22) Rev. Saiaithanga 23) Pasena 24) Zorema Pa (David Edwards) 25) Pu Niara (Rev Lewis Evans) 26) Pu Mena (E. Mendus) 27) Rev. P. D. Sena 28) Rev. Chhuahkhama 29) Pu Mûka 30) Upa Liana 31) Upa Lalchhîna 32) Rev. Sakhawliana 33) Rev. Lalrûma 34) Upa Laihnûna 35) Upa Chalhnûna 36) Rev. J.M. Lloyd 37) Rev C Ronghînga 38) Pu C. Sângzuala 39) Pu C. Rokhûma 40) Bial Ziaktute 41) Thingtlângpa (Hmingmawia) 42) Zuala 43) Upa Lalhrângluaia.

Note : 1. Act II Scene II-a Sihfa paho atân hian characters zînga a âwlthâwng mi 10 inchei danglama hman mai tûr.

2. Act IV Scene II-a S. S. Ziaktu Seminar-a Discussion hi act tel loh mai tûr.

ACT — I

Arthington Sâp tirhin January 11, 1894-ah chuan Missionary pahnih, Sâpupa (Rev. F. W. Savidge) leh Pu Buanga (Rev. J. H. Lorrain) te chuan Aizâwl an lo thleng a. Aizâwl Thingpui huan tlângah bûk an khuar a. Lushei ṭawng te an thiam nial nual hnu chuan Lushei alphabet an siam a; Pathian hming an phuah a.

Scene — I

Thingpui huan tlânga Zosâp bûk tharah chuan Zosâp pahnihte chuan Lushei alphabet an siam a. An hnênah chuan Pu Suaka (Durtlâng lal), Pu Thangphunga (Châltlâng lal) leh Pu Khamliana (Lunglêng lal) te an awm ve a Puanzâr an hawng a.

Sâp-upa: (In chhûngah chuan a vei thoh thoh va) Pu Buanga, kan lo kalkawngah khân lung hmai nasa tak a ding ka hmu a ni. Lushei George-a lem a ni ang an ziak a ni. Alphabet ka hmu lo Lusheiten alphabet an ṭûl ang ka ring ber.

Pu Buanga: (Dinga ṭhiante en kualin) Pu Sâp-upa, nangma angin ka kawchhûngah a awm a ni Lusheiten alphabet an nei lo vang. Jisu an hre êm êm thei lo vang. Alphabet kan la shiamshak ang. (Pu Suaka teho chu an inen hrak hrak hlawm a)

Pu Suaka: Ka pu, alfabet chu engnge ni? Lushei tân a hlauhawm ang em?

Pu Buanga : (A dıng ṭhut a, nui hawk hawk chungin) Alphabet sakei ang a ni lo ve Hei hi lehkha hi in en rawh u (a entîr a). Ṭawng kha lehkhaah a awm a ni. Alphabet in neı lo vang, he ram a thim reng ang. Alphabet a awm ang, a êng ang (Pu Suaka teho an nui a)

Sâp-upa : Pu Suaka te an nui a ni, alphabet a awm ang, keini zawng zawng kan lo nui ang Pu Buanga Lushei ṭawng a lo thıam ber tawh. Nizânah Lushei alphabet kan lo ruat tawh Kan lo en thei ang em ?

Pu Buanga : Hei hi in en rawh u (A file kara mi chu a la chhuak a, a chhiar chhuak nghâl bawk a) aw a b d e f g h ı j k l m n o p r s t u v z ch (A chhiar chhuah hnu chuan vawi 3 lai an han chhıarho dal dal a) aw a b d e . . .z ch.

Pu Suaka teho : A, Kaw khaw Gaw ai chuan a tha zâwk daih ang maw le ! (Tûn hmain vai a aw b an lo zir nual tawh a ni)

Sâp-upa : Tûnah Lushei tlêm a lo êng tawh a ni Pu Buanga, keinı zawng zawng kan lo lâwm tawh a ni (Lusheı alphabet hmasa ber chu an siam zo va Hlim tlâng takin an tîn darh ta a Puanzâr an khâr a).

Scene — II

Thingpui huan tlânga Zosâp bûk tharah chuan Sâp-upa leh Pu Buanga te chuan Pu Suaka te ṭhian 3 râwn zêlin Pathıan hmıng an phuah a (Puanzâr an hawng a).

Sâp-upa : Hmânah Lushei alphabet kan lo siam tawh. Lusheiin Bible leh hlate in nei a ngai ang. Jisu-in Pa a nei ve, Hebraiten 'El, Elohim, Elshaddai' an ti Sâpin 'God' kan lo ti Amah chu George-a zawng zawng chungah a awm tawh. A vaiin a lo shiam vek tawh. A hming engnge kan lo tih ang ?

Pu Thangphunga : Chutiang chu Lusheiin kan nei ve a, 'Pu Vâna' kan ti. Khawpui a rik te hian, "Pu Vâna'n a thlêngpui a hnûk ri a nih chu" kan ti ṭhîn. 'Khuanu' kan ti bawk

Pu Buanga : (Nui hawk hawk chungin) Keinin Jisu Pa kan lo ti Nangnin 'Khuanu' in lo ti shi Hmeichhia a ni ang ka ring ber Keinin 'Pa' kan lo ti shi. Hmâna, tûna, nakina a awm kan ti bawk.

Pu Suaka : A, 'chung Pathian' kan tih bawk ṭhin hi maw, le.

Pu Buanga : (Hlim hmêl pu takin a tho va) Jisu Pa chu Lushei ṭawngin 'Pathian' kan lo ti ang A ṭha ang in ring em ? (A ṭha khawp ang, an lo ti hlawm a. Pathian, tih chu an ziak nghet ta a.)

Sâp-upa : Tûnah hian kan lâwm hle a ni a Pathian kan lo bia anga kan ṭîn tawh ang. (A ṭawngṭai a) "Aw Pathian, Lusheite alphabet i lo shiamsak tawh. Tûnah nangma hming i lo pe leh tawh, kan lo ziak tawh shi. Kan lâwm hle a ni.

Lusheite tiêng zêl ang che .... I Fapa Jisu Krista avângin. Amen. (An ṭîn ta a, puanzâr an khâr a).

ACT — II

Kum 1901 leh 1015 inkâr vêl a ni a. Welsh Zosâp hmasa pahnih, Zosâphluia (Rev. D. E. Jones) leh Zosâpthara (Rev. Edwin Rowlands) te pawhin Aizâwlah awm hmun an bêng bel tawh a. Aizâwlah leh thingtlâng lamahte chanchin ṭha hrilin an kal vêl ṭhîn a. Sande Sikul bul an ṭan zêl a.

Scene—I

Kum 1901 a ni a, Mission Vênga Zosâp bûk tharah chuan Zosâphluia leh Zosâpthara te chuan ring tharhote chu Sande Sikul an neihpui a. Ring tharhote chu, Khuma, Khâra, Duma, R. Dâla leh D. Ṭhianga te an ni. Zosâphluia'n inkhâwm a hruai a. Puanzâr an hawng a.

Zosâphluia: (A lo ding chhuak a) Ka ṭhian duh takte u, in hnênah ka lâwm e. Tûnah in tlêm deuh a ni, nakinah in lo tam tawh ang. Kan Sande Sikul kan lo inkhâwm tawh ang. Bible ka chhiar ang, hla kan sha ang, ka ṭawngṭai ang. A hnu zawng zawng Zosâpthara'n Sande Sikul a zirtîr ang. Galatia 5 . 1—6 thu ngaithla rawh u.

"Libarti atân Krista-in min chhuah, chutichuan ding nghet ula, bawi-tân-na nghâwngkawla chuan lo hnawk-a awm tawh shuh u. Ngai teh u, kei Paula'n in hnêna ka shawi hi, peritem lo chang

ula, Krista engma-in a sâwt lo vang che u .. Krista laka'n lo bung-in in awm, nang-ni dân-thu-a thiam a tumte chu, khawngaih-na a'n tawlh-boin in awm. Keini zawngin, Thlarauin, rinna-in felna beishema kan nghâk shi." (Tawitêin a hrilhfiah a)

Tûnah hla kan sha ang Nambar ina "Jisu vànah a om a" tih kha. (Hla an sak zawh chuan a ṭawngṭai a)

"Aw Pathian, Lusheite i hmangaih shi a, Jisu i pe ta a. Anni zawng zawng lo chhandam tawh ang che...... Amen" (A ṭhu ta a)

Zosâpthara: (A lo ding chhuak a) Pathian thu in lo shawi rual rawh u. Ka lo shawi hmasa ang, tin, in lo shawi ve ang. Ephesi 1 . 1, 2 ata hi : "Paula, Krista Jisu Apostol, Pathian duhzâwngin sent, Ephesi-a awm hnên-a te khân, Krista Jisu-a rinawmte pawh, In hnên-a khawngai leh thla-muan'-na Pathian kan Pa leh Lal Jisu Krista hnên ata kha lo awm rawh she."
(Vawi thum an sawi rual a)

Tûnah Thu inchhâng ka lo zâwt ang, nangniten in lo chhâng ang. (A tih dân tûrte a hrilh tê tê a)

Z. Engkim zawng zawng shiamtu engnge ni ?

Ch. Pathianin.

Z. Mihring a hmasa ber tunge ni ?

Ch. Adama, tin, Euvi a lo awm leh a

Z. Adama leh Euviten Pathian an awi zêl em ?

Ch. An awi zêl lo, thil an lo tishual ta a..

Z. Pathian awi lote khawiahnge an kal ang ?

Ch Hremhmun –Meidîlah.

Z. Pathian awite khawiahnge an kal ang ?

Ch. Vânramah.

(Thu inchhâng an sawi zawh chuan)

Tûnah alphabet in lo zir tawh ang. (An han chhiar rual ṭhap ṭhap a,. aw a b ...... z ch. Tin, an han ziak leh a. Chutah Zosâpthara'n) In vaiin 'o' in lo thiam tawh. 'o' artui ang a ni. Lusheiten artui an duh hle! Tin, 'm' leh 'n' a ke a lo inzât deuh. Nangmahni in lamah in lo zir zêl rawh u In lo thiam hle tawh e. Tûnah Sande Sikul a tâwp ang Zosâphluia'n a duh angin a ti ang. (A ṭhu ta a)

Zosâphluia : (A lo ding chhuak a, a hawi vual vual a) Lalber Ṭawngṭaina kan ṭawngṭai rual ang. Tin, kan bâng ang. (An ṭawngṭai rual a) "Kan Pa, vâna mi, ... Amen"
An ṭîn ta a, Puanzâr an khâr a).

Scene—II

1912 kum tîr lam a ni a Zosâpthara chuan Khuma leh Duma hruaiin khaw chhak lam a fang a. Thangkama khua, Sihfaah Pathuanni an hmang a. Damvunga (Upa Damvung lo ni ta) inah an thleng a Puanzâr an hawng a.

Zosâpthara: Khuma leh Duma, Lal inah va kal rawh u. Pathian thu shawi atân British Sâp, Zosâpthara a lo kal tawh, Lusheite a hmangaih. Vawiinah Sande Sikul kan nei ang, va shawi rawh u.

Khuma & Duma: (Lal in an pan pah chuan) Isua lo ring ve tawh rawh u, (tiin an au zêl a, Lal in an va thlen chuan)
"Isua lo ring ve tawh rawh u Mingo sâp, Zosâpthara a lo kal a, vawiinah chawlhni Sikul. (an ti hman chauh va)

Thangkama: (Kawr phelh tûla vaibêl petkawh chung-in) Tute in ni dêk dâwk nge ka thu lova ka khua rap a, ka kawngka rawn dâk chu le? Thatchhe chaw khawnho ka hmu peih lo British mi ngo luak tichhuak! Intivanva, tâm hruai in nih lek hi. Sailo lal ara hlanpai in duh zâwk ahnu, thlâwk chhuak rang rawh u (tiin a vaibel chuan a tih uaih mai a)

Khuma: Ka pu, chutiang kan ni lo ve Zosâpthara'n Lusheite a hmangaih a, vân rama kaina thu kan rawn-sawi dâwn a ni, lehkha thiamna pawh I 'remtih loh chuan i khuaten chi an hak lo vang

Thangkama: Mi ngo dawi chu a in ngam ngamin va in rawh se. Kei zawngin ka in hlek lo vang.

Khuma & Duma: (Lal in ata an chhuak a, kal pahin) Vawiinah Zosâpthara hovin Damvunga inah Chawlhni Sikul a awm dâwn. A duh apiang lo kal rawh u. Tuman lal kut in tuar phah dâwn lo ve, (tiin an au zêl a.)

(Tûkṭhuan ei khamah chuan pa sâwm vêl chu an lo lût khâwm khap khap a, puan an veng ṭheuh a, vaibêl an zu ṭheuh bawk a. Zosâpthara chuan kut thing meuhin chibai a lo bûk hlawm a. Zosâp chu ennawm an ti ru hle a)

Zosâpthara: Vawiinah pa 10 in lo kal tawh, ka lâwm hle a ni. Niminah Khuma leh Duma nên kan lo hah tawh, tûnah in hmêl kan hmu, kan lo hah tawh lo. Pathianin Lusheite a hmangaih avângin kan lo kal tawh a ni. Pathian thu lo ngaithla rawh u. (Johana 3.16—18 aṭangin thu tlêm a sawi a)

"Pathianin Lusheite a hmangaih êm êm mai. A Fapa Isua Krista a pe ta a. Amah lo ring apiang meidîlah an kal lo vang a, vân ramah an kal zâwk ang. Tûnah hian Sihfa khua zawng zawngten Isua lo ring ve tawh rawh u. Pathianin Thangkama pawh a hmangaih, lo hrilh rawh u." Tûnah alphabet ka lo zirtîr ang, in shawi ang, tin, in lo ziak leh ang.

(A lehkha leh lung lehkha 2 leh ziakna a phawrh a, a han chhiar hmasa a, an chhiar rual ta a : aw a b d e .... z ch. Tin, lunglehkhaah chuan pahnih zêlin an inziak chhâwk a. An puan ven an siam ṭha a, vaibêl an dah a, bawkkhupin an ziak a. Zosâpthara chuan thingrem chunga ṭhuin a lo en reng a)

Bukchhuaka: Ka pu, Lushei alphabet a tam êm mai, ka khûp leh ka âwm a kham lutuk, ka tho mai dâwn!

Zosâpthara: (A hlimin a nuih a za hle mai a) Tûnah Lushei zawng zawng in bawk a ni, in âwm pawh a nâ a ni. Alphabet in thiam ang, in bawk tawh lo vang. Tûna hah zân ang a thim a ni, nakinah a lo êng thuai ang. Tûnah lo tho tawh rawh u. (An lo tho va, an ṭhu ta ṭhâm a, an nuih a za hle hlawm a, chutah Zosâpthara chuan.) In khuaah zirtîrtu a lo awm ang, alphabet in lo thiam ang. Kristian Tlângauah Chawlhni Sikul zir tûr kan lo ziak zêl ang. Tûnah ka lo zai ang (Kal paha a hla phuah, "Tlâng thim chhak lam kei ka en ang" tih kha a han sa a, ngaihnawm an tih hmêl hle mai a. A hla sak zawhah chuan a ṭawngṭai a)

"Aw Pathian, Lusheite i hmangaih a, Thangkama lal ropui pawh i hmangaih a ni. Lushei zawng zawng khua lo vârtîr thuai ang che, I Fapa Isua Krista avângin, Amen.

(An ṭin ta a, Puanzâr an khâr a)

ACT—III

Kum 1924-ah Pi Zaii a lo chhuak a, zirtîrna lam leh solfa leh zai thiam a ni a. 1925-ah India Sunday School Union Secretary Rev. Atkins chu a nupui hruaiin a lo zin a. Graded Sunday School a rawn sawi hawt a. Pi Zaii chu ni tin sikul leh Sande Sikul lama mawhphurtua siam a ni a, a kaihhruaina hnuaiah chuan Sande Sikul chuan hma a sâwn zêl a.

Scene—I

Kum 1933 a ni a, Pi Zaii pawh Sâp rama a châwl a lo haw chhuak leh tawh a. Biak Inpuiah Zoram

Sande Sikul zirtirtute conference an nei a Assembly Moderator Rev. Liangkhaia'n a hruai a. Puanzâr an hawng a.

Chairman : (Hun serh a hman zawhin) Rev. Atkins khân Graded Sande Sikul a rawn sawi hawt hle Nan. He lama thawktu ber Pi Zaii pawhin ṭûl a ti hle bawk a. Chu thu leh Sande Sikul chungchânga thu ṭûl dangte sawiho tûrin kan inko khâwm a ni a. Pi Zaii hi solfa thiam, zai thiam bawk a ni a, a zai pawh in hre châkin ka ring Tûnah amah kan ko hmasa ang a, zai tûrin kan sâwm nghâl ni bawk se Chutah mi dangin in sawi ve nghâl tawh ang chu.

Pi Zaii : (Phûr tak leh hlim takin a lo ding chhuak a) Tûnah ka lo zai hmasa pher ang. ("Enna nunnem, thimin ka vêl a bâwm, Mi kai ang che" tiin tâwn zet maiin a han sa a. A zai zawh chuan) Ka lo kal hmasak pher atangin Graded Sande Sikul ka lo duh tawh. Sâp ramah Collegeah ka lo zir leh tawh a, tûnah hian ka lo duh nasa zâwk a ni Sâp ramah Naupang Department a hrang a hrang a awm. Lushei ramah khatiang kan la thei lo ve. Mahse kum 9 hnuai leh a chung a awm thei ang Tin, examna a tha zâwk ang, naupang inkhâwm Lian pawh a lo awm tawh ang. Hei hi kan the: ang, in lo duh bawk ang ka beishei. (A thu ta a)

Upa Sumbala : Zawhna ka'n zâwt teh ang. Department hrang hrang tih chu ni tin sikula A pâwl, B pâwl tih ang deuh tûr hi em ni ang ?

Pi Zaii : Ni tin Sikul ang vek a ni lo vang. A lian pâwl a awm ang, a tê pâwl a awm bawk ang. A hrang a hrang an zir ang Alphabet an zir lo vang, Pathian thu an zir ber ang.

Rev. Hrânga : (Aw dam duaum) A ni tak e, ni tin sikul pawh kan lo nei tam ta hle a. Sande Sikulah chuan Pathian thu chauh zirtîr tawh ila a ṭha ang. Pâwl ṭhen sawm pawh chu, Sâp ram anga kan la theih rih loh pawhin kum 9 hnuai leh chunga ṭhen chu a ṭhain a hun tawh e He tal hi chu nakkuma hman nghâl theih tûra sawi tlûk mai ka rawt e.

Chairman : Pastor Hrânga han rawt ang chu ṭha kan ti tlâng em ? Hmal kan awm dawn lo ding chhuak teh u (Tumah an ding chhuak lo va Mitmeia inrâwn pahin, "A ṭha khawp ang" an ti sap sap hlawm a) Ṭha kan ti tlâng niin ka hria. Nakkuma hman nghâl theih tûrin Office lam lo bawh zui sela (1934-ah hman ṭan a ni-- Ziaktu) A nih leh Naupang Khâwmpui thu kha, puitlin theih tûr chi a ni ang em ? I sawi zui leh teh ang.

Pi Zaii : Pastor pakhat bial emaw, a tê zâwk aṭangin naupang an kal khâwm ang, Pathian thu leh hla an intihsiak ang, lâwmman a awm ang Kan lo hlim hle ang.

Pu Zalawra : Puitlingte pawh inkhâwmpui hi kan hlimna a ni a, kan inhriat tawnna a ni bawk a Naupang khâwmpui pawh a ṭha ngei ang Mahse

huam zau vak lo se ṭhain ka ring a. Fin, khaw tuihul laia neih a ṭha bawk ang a.
(Mi dang tumah an ding lo, ṭhu chungin, a ṭhat an rinzia mitmeia inrâwnin an lantîr a)

Chairman: Naupang Inkhâwmpui neih pawh kan duh tlâng tihna niin a lang a. Nakkum favânga neih theih tûrin a ṭûl apiang Office lamin lo bawh zui sela. A lâwmawm tak zet mai, hma kan sâwn zêl a ni. Lal biakna sawi rual ila, i ṭîn tawh ang u (An sawi rual a, an ṭin ta a Puanzâr an khâr a)

Scene—II

1935 kum bul a ni a. Zoram Hmârchan pum puia Presbytery hrang pathum hnuaia Sande Sikul awm ṭhîn chu infin khâwm dân tûr rêlin Zosâpte leh mi pawimawh dangte Pi Zaii Bangla-ah an ṭhu khâwm a Puanzâr an hlîm a.

Rev. Saiaithanga: (Assembly Moderator a ni a, hun serh a hman zawh chuan) Hei Zoram Hmârchan Sande Sikul hi Zosâp 3 hnuaiah kan la awm hrang hlawm a. Pi Zaii hian infin khâwm a rawt fo va Kan ṭhatpui ngei ang em tih rilru puin kan sawiho dâwn a ni. Pi Zaiin sawi hmasa sela. (tiin hun a'n hawng a)

Pi Zaii: (A lo ding ṭuah ṭuah a) Tam tak ka sawi lo vang. Sâpin "United, we stand, divided, we fall" kan ti. Lushei ṭawngah dah rawh u.

Pasena: Pi Zaii ṭawng chu, "Inzawm khâwm hi chakna a ni a, inṭhen darh hi tlûk sawpna a ni"

tihna a ni mai lâwm ni? Kei pawh he thil hi tihhlawhtlin ka duh khawp mai.

Chairman: Presbytery awptu Zosâpten sawi tûr an nei em? An ngaih dânin kori a tu hle dâwn lâwm ni?

Pu Mena: (Dûk vual vual chungin) Pi Zaii Sande Sikul hotuah kan lo duh tawh. A ṭha takin a hre ber ang ka ring. Keinin engnge kan lo shawi ang? (Pu Niara leh Zorema Pa pawh an ding lo na a, remtih menin an meng a)

Chairman: Inzawm khâwm a hun tawh a ni ang. Mahse inzawm khâwmna dêldûl lo, Committee-na chauha ṭha ni lo kan neih a ṭûl ang. Kei pawhin ṭha ka ti. Tûnah a hming tûr i lo sawiho ang.

Pu Niara: (Phûr zet hian) 'Lushai Sunday School Federation' a ṭhain in ring em?

Rev. Chhuahkhama: Lushei ṭawng ngei kan hmu thei ang em aw?

Pu Zalawra: 'Chawlhni Sikul Infin khâwm' ti ila.

Chairman: 'Chawlhni' chu 'Sabbath' a ni. Keinin Sabbath kan serh lo. Tin, 'Federation' chu a dêldûl deuh em? ka ti.

Pi Zaii: 'Lushai Sunday School Union' ka lo duh pher. (An reh ta deuh dak a, an hmêlah an duh tih a hriat a)

Chairman: Kan pawm tlâṇg tih in hawiherah ka hmu A ṭha e. Tûnah mawhphurtu tûr i rawt leh ang u.

Pu Mena: Secretary-ah Pi Zaii, Pu Zalawra'n a lo pui ang; Treasurer atân Pu Niara, a ṭha ang ka beishei.

Chairman: Rawtna dang a awm em?

Pu Niara & Zorema Pa: (An lo ding rual ṭhawt a) Pu Mena rawtna a ṭha ber ang (an ti a).

Chairman:..Kan lungrual tlâng zêl a ni. Hêng hi Assembly nemngheh tûrin kan theh lût dâwn a ni Kan hun a tlai ta. Lal biakna sawi ila, i ṭîn tawh ang u. (Lal biakna an sawi a, an ṭîn ta a Puanzâr an khâr a)

ACT—IV

Pi Zaii hruaina hnuaiah khân Sande Sikul chuan hma a sâwn nasa hle mai. Naupang lam pawh Senior telin Department ngaah an lo inṭhen fel tawh. Lushai Sunday School Union tih pawh khâ Mizo Sunday School Union tih a lo ni tawh a. Tûnah chuan Zirtîrtu Training te, Christian Education chungchâng-ah Seminar te pawh an lo nei tawh ṭhîn a ni

Scene—I

Kum 1964 a ni a, Pi Zaii, pawh Sâp ramah a haw tawh a, a hmunah Rev. Sakhawliana dah a ni a Mission Vêng Biak In Vestry-ah Mizo Sunday School Union Committee an ṭhu a. Synod Moderator Rev P D Sena'n a hruai a Puanzâr an hlîm a

a ngaihtuahtute ṭhu khâwm hi min hruai ang

Chairman: (Aw thâm ñah ban takin) Hun tiam a thleng ta. Pu Mûka ṭawngṭai tûrin sâwm ila. Chutah Secretary-in agenda ṭheh nghâl se.

Pu Mûka: (A ding a, a maimitchhîng nghâl a) Kan Lalpa leh kan Pathian, tûn hma lam zawng khân Sande Sikul hi Zofate tihçnna hmanrua atân i hmang ṭhîn a. Chutiang a lo nih zel theih nân a ngaithlatute ṭhu khâwm hi min hruai ang che. Isua Krista avângin, Amen.

Rev. Sakhawliana: Agenda 3 kan nei, pakhat khatin ṭheh ila. 1) Sande Sikul zirtîrtute Training neihpui dân tûr—tih a ni. Aizâwl leh a chheh vêla mite hi chu kan in neih chhunah hian a khât tâwkin kan ko khâwm ṭhîn a. A mamawh zual zâwk thingtlâng hmun hla zâwka mite hi engtia tih tûr nge tih a ni e.

Chairman: Han sawi hlawm teh u le

Upa Liana: He mi thu hi han sawi tam vak tûr pawh awmin ka hre lo. Thingtlâng lam mite pawh hi kum khatah ṭum hnih emaw ko khâwm ve ta ila, a nih loh vêk leh an hmun lamah te pan ta zâwk ila. Ama'rawhchu tangka a nghawng deuh dâwn a ni.

Upa Lalchhîna: Tangka te chu a ṭûl atâna kan thawh a ni ṭhîn alâwm le. Engah tehlul nge kan inthlahrun ang? A thawktu takte hian a ṭha tûr chu an hre ber a ni. Mamawh tûr chu Synod Budget-ah kan thun ve mai tûr lah ni. (Member dangte chu tumah an ding lo va, ṭhu chungin "A tha e" an lo ti nak nak a)

Chairman: Upa Liana rawtna chu kan pawm tlâng niin ka hria. Ziaktuin ziak dân a thiam ang a. Tûnah thu dangah kai leh ila.

Rev. S.K. Liana: Kan Training In neih lai hi a tûr rênga sak a ni lo va, chu achhapah a têin a rawp deuh tawh bawk a. In thar lian ṭha deuh law law sak ni se, tih a ni e.

Chairman: Sawi ṭan nghâl zêl ang.

Rev. Lalrûma: Thil ṭha apiang hi tih vek sên a ni lo va. He thil hi ṭûl thawkhat bawk mah se, pawisa tam tak nghawng thil a ni a, la nghah rih theih niin a lang bawk a. Kei chu kum thar lama tân khêk rih chiah ka ngai deuh ka ti.

Upa Lalhmûna: Thil ṭûl ngeiah chuan kan Synod hi a chikawm tûr niin ka ring lo. A thu hrimah kan Kohhran hian Building ṭha kan la nei lo rêng rêng mai. Thil tihkhâwmna tûr te, thawktute awmna tûr te pawh. Thawktuten ṭûl nangeia an hriat nghâl chi phei hi chu Committee chuan lo dang lo ila. Synod-in a la tlin rih lo a nih chuan thu dang pawh a ni a. He thu hi Synod-a thlen mai tûrah ka ngai a ni.

Upa Chalhnuna: Chu chu ngaih dân dik tak a nih ka ring. Hlawhchhama lei chawina ni hlei lo, Synod-a thlen ṭhuai mai chu ṭha ka ti.

Chairman: A hnial zâwng ngaih dân a awm em? (Tumah an ṭawng loh avângin) Kan remti tlâng a nih chu. Kan thu hnuhnûng berah i lût tawh ang u le.

Rev. S.K. Liana : Puitling Sande Sikul zir tûr kum 3 daih vêl tûr thlan leh a buatsaihtu tûr ruat thu a ni e.

Chairman : Hei hi chu han sawi khâwm tehchiam chi niin a lang lo va. Office lamin ruahmanna an lo nei ṭhîn a. Chu chu han ṭheh sela, kan pawm tlâng thei mai dâwn lâwm ni?

Rev. S.K. Liana : Kan lo ruahman chhin dân chu hetiang a ni e : 1965 atân Jeremia Lehkhabu, a buatsaihtu atân Pu Lloyd-a: 1966 atân Chanchin Ṭha Luka ziak, Rev. Lalsâwma'n buatsaih sela; 1967 atân Tirhkohte Thiltih, Rev. Lalngûrauva'n buatsaih se.

Pu Lloyd-a : (Rang fahranin a lo ding a) S.S. zirlai buatsaih hi a hahthlâk a ni a, tangka pawh a hek bawk a ni. Hmâna siam sa te zir nawn leh rih mai ka duh zâwk a ni.

Rev. S.K. Liana : (Insûm zo lovin) Kan Zosâpte hian Mizote hmasâwnna tûr hi dâl lo se a ṭha ang.

(Pu Lloyd-a chu thinrim a sen ṭâwn ṭâwn a, mahse engmah a sawi lo)

Chairman : Office lam ruahmanna chu kan pawm mai thei em? Hnialna a awm em? (Tumah an ding lo va. Ṭhu chungin, "Pawm a ṭha e" an lo ti a)

Aw le, kan thu a tluang e. Khua a tlai ta. Minute pawh Committee lehah nemnghehah i

dah ang. Ding ila, Sande Sikul i kal ang u, mi tin tân tih sa ila. Lalbiakna kan sawi ang. (Hla an sa a, Lalbiakna an sawi a, an ṭîn ta a. Puanzâr an khâr a).

Scene—II

Kum 1975 a ni a. P C. Girls' School-ah Pastor Bial S S. Ziaktute Seminar an nei a Sande Sikul Ziaktu lian Rev. C. Ronghinga'n a hruai a Pu C. Sangzuala'n a record a. Puanzâr an hawng a.

Rev. C Ronghinga : (Bible chhiara a ṭan zawhin) Tûn hma lama kan la neih ngai loh ram pum huapa Bial S.S. Ziaktute Seminar chu kan lo nei thei dâwn ta a, ka lâwm hle mai. Thupui 2 kan nei a, chûngah chuan lecture kan ngaithla ang a, sawihonain a zui ṭhîn dâwn a ni. Thil ṭangkai tûr sawi chhuah ngei tum ila. Tin, chûng chu lehkhabua chhuah atân Pu C. Sangzuala'n min lo chhinchhiah sak dâwn a ni Kan thupuite chu :

1) Bial S.S. Ziaktute— By Upa Liana.

2) Christian Education— Keiin ka sawi ang a. Tûnah Upa Liana chu i lo sâwm nghâl ang u.

Upa Liana: (A lo ding a, a din chhûng zawng chuan a dingdiblip ak ak reng a) Bial Sande Sikul Ziaktute:

Pâwl tin maiah hian ziaktute hi an pawimawh ber tih theih bial a ni âwm e. Ziaktu chak leh chak lovah hian pâwl chakna leh chak lohna

pawh a innghat a ni. Kohhranah pawh hian chutiang chu a nih vena chen a awm.

Bial S.S. Ziaktute hi tukhaw hriat mang lovah chuan rawngbâwltu ṭûl ber an ni hial âwm e. In rawngbâwlnain hriatpuina a hlawh loh êm avângin nangni pawh hei harsatna chi hrang hrang intâwk ṭhînin ka ring. Pastor te, Bial-khâwm hotute leh tualchhung S.S. hotute nêna rawngbâwlna inhriatpui tâwk lohna te pawh hi harsatna thlentu a tling ang.

In nihna dik takah chuan hotu tak mai in ni e. Sande Sikul lo changkân zêlna tûrah hian engtia ṭan lâk tûr nge ni ang tih te hi ngaihtuah tûr tak a ni ang................

Tûnah sawiho tûr zawhna ka'n chhiar ang e:— (A chhiar a)

1) Bial S.S. Ziaktute harsatna engte nge ni?

2) Bial S.S. Ziaktute leh Bial chhûng S.S. tinte inlaichîn dân tûr.

3) Bial S.S. Ziaktute leh Office lam thawhho dân tûr. (A ṭhu ta a, sawihonain a zui a. Sawihona an neih zawhah chuan)

Rev. C. Ronghinga: Tûnah chuan kan thupui 2-naah lo lût tawh ila.

"Christian Education" tih hi kan tân chuan a ri hi thil thar a ni mai thei. A tak erawh chu a thar hranpa lêm lo. Pu C. Rokhûma chuan "Kristian inzir finna" tiin a letling a. Lehlinna

ṭha tak a ni ang. Lehlinna dang pawh a awm thei ngei ang a. A awmzia chu a chiang âwm e. A hmasain Pathian thu lo ngaithla ila:

Luka 2: 52 thu "Tin, Isua chu a fing deuh deuh a, a lo lian telh telh a, Pathian leh mihring duhsakin a awm deuh deuh va."

He châng hi Christian Education nghahhmun pawimawh tak a ni. Kristian chu zir zêla ṭhang zêl tûr a ni tih a tilang...........

Christian Education chu Isua hunah a inṭan a, Kohhranhoten vawiin thlengin an la chhunzawm ta zêl a ni Christian Education chu mihring nun pêng tinrêng khawih kim tûra Isua anna leh Bible thu anga inzirtîrna a ni a. Kan Sande Sikul neih pangngai hi chu a pêng khat ang chauh a ni mai............

Kan ram Kristian nun ṭhanmawhna chhan tak pawh hi inzirtîrna lam kan hlamchhiah leh hmuhsit deuh vâng a nih a rin theih. Vawi khat pianthara engkim fel ta vek tûra ngai pâwl kan tam, zir a ngai tih hi pawm a ṭûl a ni. C.E. hi Biak Ina zawh ṭhak theih a nih lohna lai te pawh a awm ang, vântlâng inkhâwm ang chite pawh hi a sikul ṭha tak a ni thei ang.... Nangni Bial S.S. Ziaktute hi he thil bawh zuina tûra hmanraw pawimawh takte in ni e.. Tûnah sawihona lo nei tawh ila:

1) Biak In leh S.S. bâkah C.E. kalpui dân tûr engtinnge ni ang?

2) Kan Synod hian C. E. Department siam se, SS hi chu chhûngkhung ta theuh zâwk ila, a ṭha ang em?

(Sawihona an neih zawh chuan hruaituin)

Rev. C. Ronghinga Tûnah kan Recorder in sawi âwm a tihte leh thu puan tûr pawimawh te han sawi sela.

C. Sangzuala · Ka ziak teuh mai le, la thlitfîm atân. Tûna ka'n sawi duh chu, kan pawimawhna kan inhrilh hneh hle, mi dangte pawimawh avânga pawimawh kan nih kan hriat erawh a tûlin ka ring ve.

Kan Seminar-ah hian Pastor Bial 43 atangin Ziaktute in lo kal a ni, mi dangte nên kan vaiin 53 kan ni. Zanriah eikhamah chuan zalên deuha inpâwlna a awm ang a, a Speaker ber tûr Pu C Rokhûma a ni ang. Israel leh Arab indo thu te pawh in ngaithla/hmu mai thei (Member ten kut an lo bêng a)

Rev. C Ronghinga : Hla No. 453 sa ila, i tîn rih ang u le. (An sa a, an tîn ta rih a. Puanzâr an khâr a).

Scene–III

Synod Office tharah Pu C. Rokhûma chuan a hna a thawk malh malh a. Thingtlâng pa a lo kal a. Phone a lo ri bawk a. Puanzâr an hawng a.

Thingtlang Pa: Pu Rokhûm, chibai le. I dam em? Kan in thar chu a va ropuiin a va nuam ruih ruih ve le.

C. Rokhuma: E khai, dam e. Ţhu teh khai, engnge i dúh le?

Thingtlang Pa: (Chair-ah a thu a) Nikuma kan vênga zirtîrtu Training in rawn neih ţurna i thlen in pa, Hmingmawia Vervekh khua kha ka ni alawm. I lecture leh i titîte kha kan vêngten an la sawi tâwp hlei thei lo asin..... ...

C. Rokhuma: (Ţhianpa ţawng laklawh lai chuan) Aw, a ni maw. Hei sêrthlım hi ei teh, keima thar ve a nih hi (A iptea mı chu a phawrh a)

Thingtlang Pa: Sadhu Sunder Singha Medal la tûrın ka lo kal a nia. Tin, kumina Sande Sikul hming ziak zât hriat ka duh bawk a. A theih ang em?

C. Rokhuma: Zuala (dam duaiin), han keu teh. Pu Hmingmawia, Vervekh, Tangka pui hmu. a hming han zawng teh.

Zuala: (Lehkhabu pui a keu va) E, hei ka hmu e.

C. Rokhuma: (Almairah pui a hawng a) Hei le, Sande Sikul hlutsaktu Tangka pui. Ve ve mai a (tiin phûr takın a pe a, tin Zuala hnênah) Zuala, Pu Hmingmawia hi a hming lo ziaktîr teh le. Tin, Sande Sikul zirtu zât, kumina mi i peih tawh em. Lo hrilh bawk teh.

Zuala: Pu Rokhum, Bial 5 aţangın Statistics a lo la lût tlat lo. Engpawh ni se nuai khat leh sing hnih chuang zet zawng a ni rêng rêng e. (Chutih laiin Phone a lo ri a)

Pu Rualkhuma: Pu Rokhum, Phone ah an be duh che.

C. Rokhuma: (Kal pahin) Agriculture Sazu suat pâwl em ni dâwn chu le (tih pahin Phone a vuan a). Hallo, 332, Pu C. Rokhuma ka ni e. Tunge i nih? Aw, a, Upa Hrangluaia maw, Chandmari Bial S.S, Ziaktu lian......Aw, Aw. ... Certificate leh Lâwmman kan peih diam, lam mai theih, Kristian Ṭlangauah kan rawn chhuah kha. A nih leh aw (Phone a dah a, kal phei pah chuan) Sazu thu awzawng a ni lo ve. Sande Sikul thu ngat. A, Phone-in kan inbe ta zet zet mai le. A va nasa ta em. Sâphluia leh Sâpthara Sande Sikulah khân mi 4,5 lekin an zir a, tûnah zawng, a la lût kim lo chung pawhin Nuai chuang, Nuai ṭha mi! Saphluia leh Sapthara te khân han hre ve se an va lâwm dâwn em. A hotute lah hming hmâwr bâwk kalh ṭuk mai. A va êng ta em? Kei ka thlîr vena aṭang chuan Zoram ênna hi Sande Sikul rawngbâwlna rah liau liau a ni ngei mai le. TUNAH ZET CHUAN ZAN KHA ZING A LO NI TA!

(Puanzâr Khâr).

—The End–

PAṬHIAN THU NUNG— MIZORAMAH

By Lalhmuaka

Changtute :

1. Lal leh upahote (mi 5 vêl) Tlângau nên
2. Lal upa — Hrângkûnga
3. Puithiam — Chawngvunga
4. Lalnu leh a hote — (3 vêl)
5. Thuhriltute — Duma & Khuma
6. Thu ngaithlatute — Kûnga, Ṭhuama leh nunaute
7. Kûnga nupui-fanaute
8. Liana
9. Inkhâwmna hotu
10. Khaw lam chanchin sawitute — (mi 4)

Note :— He thu hi a changtuten Inchei dân te leh Thusawite hi remchâng zâwk leh fel zâwk hriat a nih chuan he mi kalhmang zûl zui a nih phawt chuan ṭawngkam leh chêt dânte pawh tihdanglam theih a ni ang. He thu ziak hi chu kaihhruaina mai a ni a. He thu hian a tum tak— Mizorama Chanchin Ṭha a lo luh tirh laia Pathian thu awi hmasaten harsatna an tawh dân lantîr a tum ber a ni. Pathian thu chu a nung a ni tih lantîr a tum a ni tih hriat reng tûr a ni.

Opening Song : Hla bu 267. Lalpa khawvêl mi thim zîngah

I. Scene

Kawngpui siam

(Puan zâr inhawng lovin Tlângau a lo au va : "Khaih ! khaih! khaih— Lo ngaithla ṭheuh rawh u khai, naktûk hi kawngpui siam a ni dâwn a, tumah rama kal loh tûr— Awmni kham tûr a ni e")

(Puan zâr a inhawnga)

(Lalpa leh Lalnu leh nu dang 4 emaw leh Lal upahote nên zu an in a, Tlângaupain a sem a, an rui deuh tawh a, hla an sa a, an lâm bawk a,) (pâwn lam aṭangin mi dang 5 (upate leh puithiam te) ten kawngka an rawn kik a)

Puithiamhote : (Pâwna mite) kawng min hawn rawh u, kan lo hâwng e.

Lal leh upaho : (in chhûnga mite) Tute nge in nihengnge in rawn hawn?

Pawna mite : (Puithiamho) (1) Khawlhring kan ni Hrinna kan hâwn. (2) Puntê kan ni- punna kan hâwn. (3) Vârtê kan ni- vârna kan hâwn. (4) Sailo kan ni- kan sai ngai lo.

Lal leh upaho : E ! hawn rawh u, hawn rawh u, khual ṭha an nih chu !
(Lalnuin kawng a hawn sak ta a)

Lalnu : Lo lût rawh u, lo lût rawh u, khual ṭha in nih chu ! (an lo lût a, an bungbêl leh hmanraw kente chu an dah fel mawlh mawlh a)

Lal upa : (Hrângkûnga) Kawngpuiah chuan in zuk che tluang em ? Chhinchhiahnate in siam fel vék ang chu maw Puithiam ?

Puithiam : (Chawngvunga) Kan che tluang e, chhinchhiahna pawh Sakhi thang hum ang hian kan siam a, vut kan phul a. naktûk zîngah ni chhuah hmain en tûr a ni ang a— chu mi hum kan siamah chuan eng hniak emaw a lo lan chuan chu mi lamah chuan kumin chhûngin vânneihna, malsâwmna kan dawng ang.

Lalpa : Aw le, a ṭha a nih chu ! kan Puithiamhoten an zuk tifel tawh bawk a– Tlângau, zu han sem la, i zai hlim tawh ang, (an zai a, an lâm a, an rui a, an intipâwr vêl a) Tlângau, Charchhâwn vêngah va au teh– "Kâwlniho kha Raltê vek in ni e" va ti rawh. (Thiam ang anga chhunzawm theih)
(Puan zâr a inkhâr)

II. Scene

Pathian thu hriltute

(Puan zâr a inhawng a)

(Khuaa mi Pathian thu la hre ngai lo puitling 5 lai leh naupang tlêm an lo ṭhu khâwm a)

Thuhriltu : (Khuma leh Duma an lo lût a) Unaute u, kan lo lêng ve ang e, in kianga Pathian thu sawi te pawh kan duh a, in ngaithla duh ang em ?

Ring lo : (Kûnga) E ! lo lêng rawh u, Eng thu a ni, in sawi duh chu ?

Duma : Lathian thu kan han sawi ang a, lo ngaithla rawh u aw!

Ring loho : Han sawi teh u ! (an en he haw hlawm a)

Khuma : Kan Pathian, a thu kan sawi tûr chu :— Kan inthawi laia, chunga Pathian, hnuaia Pathian, kan tih ṭhin hi a ni a, chu Pathian chu hmangaihna Pathian a ni a, a thu kan zawm chuan kan dam chhûng atân mai ni lovin, kan thlarau pawh vân ramah Pialrâl kan tihah hian nuam takin min hruai dâwn a ni.

Ring lo : (Ṭhuama) chu ! Thangchhuah ngai lovin Pialrâlah kan awm thei anga maw?

Khuma : Thangchhuah te chu ngai tawh love a : Pathian thu kan âwih chuan a duhzâwng angin kan awm ang a, rûkrûk te, zu in te, ramhuai biaa inthawi te hi a duh loh zâwng a ni a, chutianga kan awm chuan Pathian duhzâwng a ni.

Ring lo : (Kûnga) Kan inthawi loh chuan Ramhuai a thinur ang asin.

Khuma : E ! Pathian chu ramhuai aia huai zâwk leh thil tithei zâwk a ni a, Pathian thu âwih kan nih chuan min chhan tlat dâwn a ni.

Hla kan han sa phawt ang e. (Khuma, Duma leh mi dang 3 emaw te chuan hla bu No. 74 **Isua vânah a awm a, an sa 'a) (Pathian lehkhabu a chhiar a, Johana 3 : 16—17) Isua Kristain min chhandamna thu tluang mâwl takin a**

sawi a, Pathian min chhandam dân leh a mi hmangaih dân chu in hre tawh em ?

Thuama :(Ring lo) Hria e ! Kan hria e.

Khuma: Chutia in hriat tawh chuan Pathian thu lo âwih ve tawh ang che u aw!

Kunga: (Ringlo) Pathian thu chu lo âwih ta ila engtin nge kan tih ang— Kan lal te hian an hua angem le?

Khuma: In lal te chuan an hua pawh a ni mai theia an haw lo pawh a ni mai thei.

Pathian thu âwih in duh chuan in hming kan ziak anga. Baptisma te in la chang anga. Tichuan in lal te chuan an huat che u pawhin Pathian in a chhan tlat ang che u, tihduhdahna te pawh in tuar mai theia, mahse chutiang in tuar chuan in thlarau chu chawimawi a ni ang. Pathianin a hre vek a ni.

Thuama:(Ringlo) Chutianga Pathianin a hriat vek dâwn chuan kei chu Pathian thu âwih nih chu ka duh khawp mai (kei pawh, kei pawh an ti ta sap sapa)

Khuma: A nih leh in hming i ziak ang u aw (An hming a ziak hlawm a. Ṭhuama, Kunga Vungi, Chawngi etc etc.) chibai an inbûk ta nak nak a)

Kunga: Pathian hla te, thu te min zirtîr ang che u aw.

Duma: Nì chîna kan hla sak kha i zir phawt ang u aw (Hla bu No 74. Isua vânah a awm a....an han sa dal dal a)

(Puan zâr a inkhâr a)

III SCENE

Dodâltute: (Puan zar a inhawng a) (Lal leh upaho te, Puithiam, Tlângau, Lalnu leh a ṭhian te Zu inin an ṭhu khâwm a, Vaibêl te tuibûr te an zu bawk a, an zai a an lâm bawka)

Lal: Hrangkung, Pathian thu âwih ho chu an la inkhâwm fo em ni?

Hrangkunga: Khâwm fo ê. Ṭhuama Inah an inkhâwm a, i sawi ang khân 'inkhâwm tâwh loh tur' ti a ka hrilh hnu pawhin, an inkhâwm leh a ni.

Chawngvunga: An inkhâwmnaah hian "In thawi tawh lo tur" ti tein an inzirtîr a, kawngpui siam te, Fano dâwi te pawh hi a ṭul lo an ti a. Sih te, Thing zungkai te, Thinghlâng te pawh hian Huai a nei lo an ti a. 'Thianglo' kan tih zawng zawng pawh hi 'a awm lo' an ti vek mai.

Lal: Kan dân tam tak kan pi pu te min hrilh hi an duh lo vek a ni âwm a, kan thu an âwih lo tihna a ni a. Kan thu âwih lo chu kan khaw zâwlah an awm thei lo a ni mai. Chuvângin kan khua aṭanga hnawh chhuah vek mai tûr a ni engtin nge upa ho hian in ngaih?

Upahote: E! Kan duh ang duh lo na nâ nâ chu! Hnawh chhuah vek mai tur a ni (an ti sap sapa)

Lal: A nih leh nak zânah mut hnuah hnawt chhuak vek ang çhe u, an âwih dâwn loh pawhin vaw chhuak rêng rêng ang çhe u. Lal leh upa thu duh lo na nâ nâ chu an chhuak vek tûr a ni. Hnam dang sakhua ka zâwm e te an han ti vei a. An hriat tak hre rawh se! Engpawh ni se, Zu kha han sem leh teh u, i han zai leh phawt mai teh ang. (Zu an sem a, an zaia, an lâma, an inhrosa vêla) (duh ang chen chen chhunzâwm ni se)

(Puan zâr a inkhar a)

IV SCÈNE

(Puan zâr inkhar rengin)

(Khâwnvâr zawng zawng a thim vek a, aw pâwr tak leh thinrim aw takin)

Lal upa: Kunga, Tho rawh u, Tho thuai rawh u, Pathian thu in âwih avângin kan khua ata hi in chhuak tûr a ni.

Kunga: E! Eng tizia nge Pu Hrangkung?

Lal upa: Tho thuai ula, chhuak vek rawh u, Lal leh upa thu âwih lovin Pathian thu ka âwih e te in ti vei a, Zâninah in chhuak ngei ngei tûr a ni. In duh loh pawhin kan vaw chhuak tho tho dâwn che u a ni.

(Naupang ho chu ṭap chungin an lo thova an hlau va.)

Nu: Ṭap suh u, Ṭap suh u, Pathian hmingin hrehawm te chu kan tuar mai ang?

Kunga: Eh! Pu Hrangkung chhuak ta ila **khawnge maw** kan kal chuan ang le? Thlawh **hma làk lah** a **hun** tawh si lova, in va ti mak ve **maw le?**

Lal upa: In vah vah naah in vâk anga a ni **mai a** lâwm chutin sawi nawi suh! ka vua ang che.

Kunga: E! vaw em love! Kan chhuak mai **tûr a-**lâwm chutia Lal leh upain in tih chuan **kan** chhuak ngei ang Amarawh chu in **thil tih** dân chu Pathianin a hre reng ang chu.

Lal upa: Hria ang, hria ang, eng Pathian **teh lulin** nge hria ang. Insiam vat ula a ni mai.

Nu: Mami pa, engtin nge maw ni dâwn le?

Kunga: Mami nu, Nangin thûl hi phur la, **Mami** kai bawk la keini Taitea hi pawnpui **chungah** ka chhuang anga kan kal thei mai ang. **Pu** Ṭhuama thlam pan phawt ila, naktûk **lamah** pawimawh dang chu kan la leh dâwn nia. **Tûk-**ṭhuan tûr buhfai hi kan ak bawk ang e.

Naupang (Mami) Awi ka nu! Ka hlau êm mai, **a** thim si.

Nu: E! Mami hlau hlek suh, Pathianin min hruai dâwn alâwm.

Mami: Ka nu, Pu Ṭhuama te thlâm chu a hla **em?**

Nu: Hla lo ve, kawng bulah a nia, Nuam deuh a nia.

Kunga: E! Pu Ṭhuam, in lo chhuak ve maw? **in rawn** inhruai kim thei em?

Thuama: Hruai thei e, Keini zawng kan tlei deuh tawh a, puak ngai kan awm lo va, kan lo chhuak thei e. E! Pu Khûm, nangni chhûng pawh in lo chhuak ve maw?

Khuma: Aw hei kan lo chhuak ve thei hrâm e.

Kunga: Liana, Nangni pawh in lo chhuak thei maw?

Liana: Aw chhuak ve, Kan upate chu an va ti mak ve maw le.

Thuama: Mak love, bêng ang hrehawm te chu kan tuar tûrah kan ngaih reng kha. Kan Lalpa tuar te ai chuan a la nêp khawp alâwm!

Kunga: Hawh u, kawtchhuah a ni bawk a, Ţhian dang nghah tûr an awm ta lo bawk a, Ţawngţaina i nei ang u hmiang Ţawngţai hmain hla pakhat sa ila, (Hla bu No 458: Vâna Jerusalem aţangin...) (an sak zawh chuan Ţawngţaina an nei a. An Lal leh upa hote tân an Ţawngţai tel bawk a.)

Liana: Hei khawii nge kan pan phawt dâwn ni ang?

Kunga: Pu Ţhuama thlam pan phawt ila kan leng thei lo a nih leh a ţhen chu kan thlam lamah te pawh kan kal mai ang a, a ni dâwn lâwm ni?

Thuama: E! kan awm thei mai ang, zân in chu khua a ţha bawk a, Namthlâk chung nei a ni bawk a kan awm thei mai ang. I kal ang u hmiang.

Kunga: Kal pahin kan hla sak kha i sa leh teh ang u, (Hlabu No 458-na bawk, Vâna Jerusalem.

ah sa a, an kal hla deuh deuh a, a ri zuih ral ta riai riai a) (Hun engemaw chen chu a reh deuh vawng vawng a)

V SCENE

In hmuhkhawmna (Khawnvar a êng tawh)

(Puan zar a inhawnga)

(Khaw hrang hrang atanga Kristiante, an lalten an, hnawh chhuah te leh Pathian thuawi an nih avânga an lalten an tihduhdah tlân khâwm an ni a. Patling engemaw zàt leh nûnaute an awm khâwm a, vaibêl te, tuibûrte an zu hlawm a)

In khawmna hotu; Kan inkhâwmna lo tân dâwn tawh ila. Hla i lo sa phawt ang u (Hla bu No 332: "Aw Lalpa chungnung ber kan fak hle a che" an sa a). Aw le, hei hmun hrang hrang khaw hran hran atanga lo kal khâwm kan ni a. Kan khaw lama kan tuar dân te leh heta Saitual khuaa kan lo pêm luhna chhante hi i han sawi teh ang u. Tûnah Vânzika kan ko hmasa ang a, han sawi teh se –

Pu Zika: Kei chu Khandaih khuaa awm ka ni a. Pathian thu sawitu an lo kalin Pathian thu awi chu kan awm ve ta a. Kan vaiin In 5 emaw kan ni a, kan lalte chuan Pathian thuawiho chu min hal ta êm êm mai a. Kuliah te min tîr tam bîk a. Kan inkhâwmte an phal lo va, Inthawina sa mi eitîr te an tum a, an awmni kham te hian min awm luihtîr a, a tâwpah min hnawtchhuak ta a, zan laiah a vuakin min vaw chhuak a, 'Saitual hmunah an lalpa Dorâwta'

Kristian khua a siam dâwn' tih kan hriaa kan rawn pan ta a ni.

Chairman: Aw le, tûnah Zokungan an chanchin han sawi ve teh se.

Zokunga: Kei chu Bevuak khuaa awm ka ni a. Kan khuaah chuan Pathian thu awi In 3 kan awm a, ṭhenawm khawvêngte hian min hmusit êm êm mai a. Kan lal leh upa te hian hnawhchhuah atân min vau reng bawk a chutih lai chuan Dorâwta'n Saitualah Kohhran khua a siam dâwn tih kan hria a. Kan rawn pan ve ta mai a ni.

Chairman: Tûnah Khûma'n han sawi ve rawh se.

Khuma: Kei chu Khawkawi khuaa awm ka ni a, Kan khuaah chuan Pathian thu awi tlêmte kan awm a, kan zînga tlangvâl pakhat chu Khawtlânga tlangvâl tlâwmngai leh taima a nih avângin kan lal chuan a Pathian thuawi bântîr a tum tlat a, a feh haw te hi a inah a ko va. "Pathian thu awi i bâng ang em? tiin a zâwt ṭhin a. Ani chuan "Bâng lovang" a ti ṭhîn a. Tichuan tuthlawhhha suih loh hian a vaw leh hrep mai ṭhin a, hmeithai fa a ni si a, lehkha zir te a duh bawk a, Zokhawsâng lamah an chhuk ta a, Keiniho erawh chu Saitual lalin Kristian khua a siam dâwn tih kan hria a, kan lo kal ve ta zâwk a ni.

Chairman: Tûnah Tâwnga'n han sawi ve leh rawh se.

Tawnga: Kei chu Khawhrêng khua awm ka nia. Kan khuaah chuan Pathian thuawi In 12 kan awm a. Kan lal leh upahote hian min lâwm lo êm

êm mai a. Vai buh phurh man kha a chuangin min chawitîrin kan hre tlat mai a, kan lungawi thei ta lo va. Saitual lal Pu Dorâwta'n Kristian khua a siam dâwn tih kan hria a, kan rawn pan ve ta a ni.

Chairman: Aw le, tûnah chuan kan harsatna leh kan hrehawm tuar te, Pathian hminga kan lo tuarna zawng zawngte chu Pathianin a hria. Tûn chinah chuan chutiang hrehawmna te chu a kiang tawlh tawlh tawh ang a. Pathian ram a lo zau zêl theih nân theihtâwp chhuahin Kohhran tha hî i hril zual deuh deuh ang u, kan tuarna te hi vân ramah chuan kan lallukhum timawitu an la ni dâwn a ni.

Hla i lo sa ang u. No 378: Thihna lui pianah...

(Puan zâr a inkhâr a)

Closing song: Hla bu No 362 Khawi lam mi nge hmânah hêng hi.

CHHURA LEH NAA

By K. Saibêla B.A., B.T.

(Third prize winner in the 1962 Mizo Cultural club Drama Competition Shillong—ZWC)

SAKHMING CHUL LO NAA LEH CHHURA

Scene 1.

Mi : Nahaia

Hmun : Lo (Nahaia lo)

(Nahaian lo mawngah sairawkherhin vatê a veng a)

Nahaia : He.. hah hah ! He . hah. Thlâwk ru, thlâwk ru. He. hah.

(Lo mawnga zihnghal thing kawrawng chu a han perh pawp a. Chu thing kawrawngah chuan phûngpui a lo tawm niin)

Phungpui : (Thûm ang hlêt hlû'in) Hawnglâng maw, hawnglâng maw. Nauva lu lu khuailai chi. (Nahaia chu bak lêngin a tlân chhia a. A haw ta daih a.)

Scene II.

Mi : Chhûra
Dâwnchhîngvungi (Chhûra nupui)

Hmun : Chhûra In

(Chhûra inah Naa a lo lût a)

Naa : Chhûra, i lo lam engnge a an le? Vatê a tam em?

Chhura ; E, e, e . . . ! *Zîng* tian aṭangin ka vêng ṭhîn a. Ka kawthimi ṭhak ṭhak reng mai. Chuti chung pawhin in pu Hrângphîra ri lam phei kha chu, an mâm a ni hrim tawh mai. Vawiin phei chu saihlum hrai khat (kho lian khat) tap ka perh ral a. Kumin ang êm êm a Sinlungzauva vatê a tam chu ! Nangni zau lam engnge a an ve rêng?

Naa ; (Bumna rilru a pu a) Kumin keini zau lam chu sava a reh kum tak a ni. (Vaibêl vâp a khâwng thla a, a han la kai tûr her hian a khûpa puan suih kha a tihpuh palh a. Chhura ṭhu chu a nêk thlu ta tawp mai a) Ah-khaihah ! Dozadênga te pafa ang hrim a. A va tihzia lo êm !! (A vaibêl chu a la kai a. A puan chu a han suih tha leh a, Chhûra nupui lah chu tâwp hlei thei lovin a nui char char a) Zutanga pa lo erawh saw chu, vên ngial ngai vein an sawi a. Keia lo erawh chu, vên hauh lohva han rial chu a ngaihṭhat thlâk loh ve, tih chauh a ni. Vauva tûm tuk pah tein a ni, ka vên mai mai ni. Naktûk lamte phei chu vên te pawh invên thleng ila maw le ?

Chhura : Nia maw le. Lo kan inhmuhpui pawh a ni ang a. Sava a vân deuh phei chuan thingsaingho pêng bulah ka va tuk nghe nghe ang e. (Chutih lai chuan Chhûra nupui chuan a pawnfên hrik a lo en chh[illegible]. [illegible] a thlûr dulh dulh bawk a. Hmun leh hun an lovin a pawnfên [illegible] chu a han vâm leh kuih ṭhîn a. Chutih lai tak chuan Nahaia fanu [illegible] ang tê sêpsuar fêngin, a pa Nahaia chu a raw[illegible] ko va)

Naa fanu ; (Ṭawng fiah lo niaiin) A pa, ang fawh tê, awmsahte palah a tâng chat. A nget chawi chawi. A nung a la thei chhi lo. Lawng hawng fat lawh. A nung a ti.

Naa : A nih loh leh Chhûra ka va hâwng tâng e. Kan vawktê kawmchhakte palah a ṭâng a nih âwm chu. Naktûk chuan, i thlen veleh lo mawnga zihnghal kûng kha han perh hmasa ber la. Tah khân an fu khâwm ve zeuh zeuh ṭhîn a. Vawi khat i perh hnuah phei chuan, vau lamah te pawh luhsan tawh mah la. A pawi tawh dang lo vang. (Kawngka a thlen thlengin a sawi phei zêl a. A chhuak ta a)

Scene III.

Mi : Chhura

Hmun : Naa lo.

(Chhura chuan Naa lo a lo thleng ta a. Thlâmah vaibêl a han ṭan te te a. A sairawkherh khauh fa nên lo mawng lam a pan ta a)

Chhura : He hah hah. (Lo mawng zihnghala va tê awm hlei lo chu a han perh pawp pawp mai a. Chu thing kawrawngah chuan a hma ang bawkin phûngpui a lo tawm a)

Phungpui : (thûm hlûtin) Hawnglang maw, hawnglang maw. (Chhûra chu a phu zawk a. A han ngaithla dûk a. Phûngpui chu a reh daih avângin a han perh leh pawp a) Hawnglang maw, hawnglang maw.

Chhura : Hawnglang la. sepui tiat tiatin hawnglang rawh. (Thing chu a pan hnai sauh sauh va. A hma aia na fe, sairawkheih bial pawp pawp khawpin a han perh leh ta pawp pawp mai a.

Phungpui : (Bung deuh nghutin) Nauva lu lu khuai-lai chi.

Chhura : Khuai la.. khuai kch rem rum rawh. (Hma aia hnaiah chuan a han perh lch pawp pawp a. Phûngpui chu a reh ta daih a. Chhûra chuan a han thlêk dûk dûk a, na deuh deuhvin vawi hnih a han perh leh a. Phûngpui chu a reh hlen ta a.)

(Chhûra chuan a rilruin, "Thlâmah pipu suih ila, thlâm rapah châng ila, a rawn uai veleh man thut ila a ṭha ang," a ti a. Tichuan vauva lêngphêk hrui a va chhat a, thlâm tlûngah pipu a suih ta a)

Scene IV.

Mi : Chhûra leh Naa te chhûng (Naa nupui leh an fanu)

Hmun : Naa te in.

(Naa chuan sakhi thang hrui a lo herh malh malh a, a nupui chuan an fanua lu hrik a lo en malh malh bawk a. Hetih hun lai hi feh rehsân lai a ni a. Chhûra chu a lo lût a. Naa chuan (be ṭlawn tih hriat fahran hian) nêlawm fe hian a lo be thuai a. (Chhûra lo lamah a kal ve si lo va.)

Naa : E, Lo lêng teh khai. Ka lo lamah i kal bîk lo a ni maw ? Kei chu hei, ka sakhi thang hrui a lo phuai hlauh mai a. Ka herh zawh hian i lo lamah chuan ka va kal ang chu ka ti a, Kha pathlanga zu kha han khâwn teh phawt mai.

Chhura : (Zu chu a han khâwn a) Hei, tûkin zîng mang khêngah khân i lo lamah chuan ka va kal a. Zihnghal kawrawngah khân Phûng a lo tawm niin. Ka han perh veleh chuan, mite ka vau e ! a ti emaw ni. Lâwn khung theih lah a ni si lo va. Han lâwn khung theih ni se, ka sawisa nek ang chu ka ti a ni a. Neih hmasaka Aibawnga thlâma naupang pipu tichat ṭhîntu kha a ni ngeiin ka ring a. A lo nih mial tâk dahah tiin, i thlâmah khân lêngphêk pipu ka han suih thla ngawt a. Vawiin chu nang pawh ka lo lamah chuan kal bîk lo mai la. Kei lah heti ni, ka thinrim ka lo tlân haw ta mai si a. Naktûk zîng vârṭianah phûngpui chu ka va châng teh rêng ang. A mana ka man vaih chuan aw.. A châk pheng lo vang le. (A zu khâwn chu a rui ta deuh rọh va, a khuh deuh burh burh bawk a. Chutih lai chuan Naa fanu chuan a pate thu sawi chu a lo zâwt ve chhên a.)

Naa fanu : A pa, pungpui maw ? Ang lofah maw? (An chhâng lo va)

Naa nupui : (Vîn lutuk takin) Ve teh chhêna che! Mi titi laiin an lo be buai ve chhên ngai lo..

Chhura : (Rui tih hriat fahranin) Ṭialêki pa zu nge nge chu a thlum e.. (Naa fanu hi Ṭialêki an

ti mai a, a hming tak chu Pakṭiali a ni) Ṭialeki pa, khawi nge ka va hâwng tâng e. (Kal pai chhu chhu chung chuan a chhuak ta a.)

Naa : (Chhûra kal lai chu a bia a) I tlai meuh maw? Pu Chhûr, I la kal thei êm mai a! (Phûngpui a awm tih hre hauh lo ni âwm takin) Chu, i thil sawi chu ka lo hre hauh hlei nēm. Lo hria ni ila, a kih hial pawh lo kih khung tawh tûr a nih chu maw le. I pipuah chuan a lo uai ngam ang emaw chu le? Lo uai ngam sela, rawn man langin sawisak nêk tûr a nih tak chu. (Chhûra chu a kal liam ta a)

Scene V,

Mi : Chhûra leh Phûngpui.
Hmun : Naa thlâm chhûng.

(Chhûra chuan vârṭianah Naa thlâm a thleng a, Thlâm rapah chuan Phûngpui chu a lo châng a. Nakinah chuan Phûngpui chu Chhûra pipu suihah chuan a rawn uai ta durh durh a.)

Phungpui : (A uai pahin) Chhûra awm ta lo ve. Chhûrbura kha awm ta lo ve. ... (Chutia a uai durh durh lai chuan Chhûra chuan Phûngpui chhîp samah chuan a rawn ṭhâm ta chiah mai a)

Chhura : (Thinrim deuh mai hian) Nang teh chai hi a ni maw? Lo mawng zihnghal kawrawng aṭanga min lo vau vei kha? Inah ka hâwn ang che'nga, naupangin dul paw hrutin khawlaiah an hnûk ang che'nga, chu mi zawhah ka that dâwn che a ni.

Phungpui : (Hmai zangthal meuhvin Chhûra chu a en hu a) Chhûra tlan lâng.

Chhura : Engin maw ?
Phungpui : Tuthlawh hlo thlo theiin.
Chhura : Tha telin maw?
Phungpui : Tha chu tel bawk e.
Chhura : Chutiangte chu ka nei ve bawk.
Phungpui : Chhûra tlan lâng.
Chhura : Engin maw?
Phungpui : Hreipui khuaitu theiin.
Chhura : Tha telin maw ?
Phungpui : Tha chu tel bawk e.
Chhura : Chutiangte chu ka nei ve bawk.
Phungpui : Chhûra tlan lâng.
Chhura : Engin maw ?
Phungpui : E. Chempui lo vât theiin.
Chhura : Tha telin maw ?
Phungpui : Tha chu tel bawk e.
Chhura : Chutiangte chu ka nei ve bawk.

(Phûngpui chu a han inngaihtuah vung vung a)

Phungpui : (Hmai zangthal huin Chhûra chu a han en a) Chhûra tlan lâng.

Chhura : Engin maw ?
Phuhgpui : Sekibuhchhuakin.
Chhura : Tha telin maw ?
Phungpui : Tha chu tel lovin.
Chhura : Engtinnge ni ang ?
Phungpui : Se..ki buh chhuak buh chhuak e.., a lu lamah chhuak ang maw, a mawng lamah chhuak ang maw. Se..ki buh chhuak buh chhuak e, i han ti ang a, buh chang rum leh sa hlîr á lo chhuak uai uai mai ang.
Chhura : Nih pawh ni e maw le.

PHUNGPUI: Min thlah rawh le. Ka hâwng tang naktûk âr khuanah zihnghal thlangah khân i lo kal ang a, vau pûk chhûngah khân i lo lût dâwn nia.

(Chhura leh Phungpui chu mahni in lam ve ve pan tûrin an haw ta a.)

SCENE VI

MI: Chhura leh Phungpui (Paung la sên 5 nên)

Hmun: Phungpui in (puk)

(Hmân lai chuan thil engkim hian mihring angin in leh lo an nei ve a. Mihring nun an hniam bîk êm êm lo)

(Chhura chu zîng âi khuanah, Phungpui mah a lo kal a. Phûngpui erawhchu, hei dingah **tumbu khawrhin a** lo vâk bo duh a, Phungpui **chuan a seki buh chhuak** chu khumpui lamah leh **khumai lamah a hûng a)**

CHHURA: (Khumai lama mu) Se. ki **buh chhuak buh chhuak** e.. **a** lu lamah chhuak **ang maw** ... **a** mawng lamah chhuak ang maw ..Se..ki **buh chhuak buh** chhuak e

(Sekibuhchhuakah chuan favai hram leh vawk **êk hlir a** lo **chhuak** ta nguah nguah mai a. **A han ei a,** ei **theih a** lo ni awzâwng lo mai a)

Thui, Thui, Thui . uak, uak (thinrim zetin) **Kan phung pui** zet chu a va han chak lo rua êm! **Favai hram leh** vawk êk hlir lah ni! Khawi **nge, khumpui** lama mi saw ka va ti leh ang a, **buh chang**

rum leh sa a chhuah loh vaih chuan Phungpuinu hi ka that lo thei lo vang.

(Khumpui lama mi) Se.....ki buh chhuak buh chhuak e. A lu lamah chhuak ang maw.. a mawng lamah chhuak ang maw. Se.. ki buh chhuak buh chhuak e. (A lu lamah buh changrum, a mawng lamah sa a lo chhuak ta nguah nguah mai a. Chhura chuan a han ei a)

Nn...... a va han tui kher êm! Khawnge ka'n phur hâwng thuai thuai teh ang.

(Chhura chuan a han phur dâwn a, hnam a lo keng si lo va) E khai, hnam ka lo keng hauh lo mai a (A hawi vêl ruai a. Chutia a hawi vêlna lamah chuan, khumpui mawnga phung fate biru chu a han hmu ta a) Hmn hmm hmmm.... kan phungpui mi suali fate zu ni phiang sen che u a. A engna nge ni, khâng lai tea in tawm hêl hâwl chu ni. Tûlin in nu rapah hian kan rêp phiar teh ang che u (Tûl a suih a, a rêp tlar ta duah mai a. An kâah vut a barh hung hlawm a. Sekibuhchhuak chu a putin a pu ta vu vu mai a)

(Chhura haw tak hnu chuan Phungpui chu tumbu phurin a lo haw hnu hnu a)

Phungpui: (Kawngka bulah) Kuk .. kuk..... kuk... Fate u, kawng min hawn r'u aw e. (An reh ṭhap a) Kuk.. kuk... kuk..fate u, kawng hawn u aw e.. tumbu ḥawn e kuk... kuk.. kuk..

(An reh ṭhap a. Phungpui chuan kawngka chu a bawh thla duai a. A va luh nâk chuan a fate chu a hmu ta hauh lo mai a. A hawi vêl ruai a. Rapah chuan an lo inthil tlar ṭhuai mai a.

Phungpui: (A tap kuang kuang a) Lui chhuk tumbu ka khawrh hlâna ka cha rial bang lo dai e ... Tumbu hûk hûk .. ka nau an rêp e.

(A ṭhingṭhi rup a Inhnip fuih fuih chungin a fate chu a en hu a) Lui chhuk tumbu ka khawrh hlana ka cha rial bang lo dai e. Tumbu huk... huk.. huk... ka nau an rêp e.

SCENE VII

MI: Chhuia, Naa, Naa fanu& Chhuia nupui, Thairawnchhingi

Hmun: Chhura In.

(Chhuran a sekibuh chhuak khumpui iuah a hung a. Naa a lo leng a)

Naa: (Chhura in a lo luh veleh) Chhuia hei zenge ni ta ngai? Lah hungmup mai che?

Chhura: Kha, sekibuhchhuak a nih kha I thlama ka pipu suihlah khân phungpui kha a lo uai ngei a. Ka man a, kha thil khân a intlan chhuak a nih kha Duh hun hunah buh changtum leh sa a koh chhuah theih a.

Naa: (Nuih zat deuh tak chung hian) Pu Chhur, uang lutuk teh suh khai. 'tiang thil hi ka la hmu ngai hauh tak tak lo a nia.

Chhura: I awi na tak tak nge? Lo en teh, Ka'n hmuhtîr ang che. Tah khan i kut lo dawh teh le. (Naa chuan a kut a dawh a) Se . ki buh chhuak buh chhuak e a lu lamah chhuak ang maw, a mawng lamah chhuak ang maw.

(Naa kutphahah chuan buh leh sa a lo tla ta zawih zawih mai a)

Eh, eh, eh, ei raw, ei rawh. (Naa chuan a han ei a)

Naa: (A nui hak hak a) E, a va han zia lo... a va han tui...(A han thlêk vat vat a) a va han mak ngai...Khawi maw vawi khatin han ti leh teh.

Chhura: Se.. ki buh chhuak buh chhuak e.. a lu lamah chhuak ang maw, a mawng lamah chhuak ang maw, se. ki buh chhuak buh chhuak e... (Naa chuan a ei tân tân a) A tâwk tawh em?

Naa: Tâwk tawh mai ang hmiang. Hei, thil mak tak a nih hi maw le. Phungpui in ata i lâk maw? Thil thiang pawh va ni suh. I inte hi a kâng palh ang a. A kan pain hlauh chuan, hei ber hi chuh hmasa la, hla takah vawm daih ang che.

Chhura: (Tuibûr a han hmuam a) A ngia sin. Kum khaw go a ting lo mai ag tih ka hlau ngawt asin.

(Chutih lai tak chuan, Naa chu a fanu naupangin a rawn ko va)

Naa Fanu: A pa lawng hawng sat lawh. A nung a chi. Mam mam ang ei tawn. Telei lep ha a nung a pai. I lawng hawng fat loh chuan ang ei sawhsang fek ang te.

Chhura: Tialêk, i nu lah hi i pa tel lovin a awm thei thlâwt lo a ni maw. Nangni thehlei rêp sâwng tii teii ai chuan kan sekibuhchhuak sa hi a tui zâwk daih ang, I pa nên hian ei ve mai rawh u. Duh leh i nu chu lo tap kuar kuar se la a ni mai.

Naa Fanu: Ang tuh mai mai la

Naa: I nu lah hi han chhuak hlek ila, mi hi a ko hman ziah mai a. Kal teh. (A fanu chu a kai a) A nih leh kan va haw tang e.
(An chhuak ta a)

SCENE VIII

Mi: Chhura leh a nupui (Thairawnchhîngi) & Naa
Hmun: Chhura In.

Chhura: Thairawnchhing, khawi maw, ka chem te leh ka thiamthai kha. I dawrawn kha han la bawk la. A mawng kan thawl ang e. A chhûngah tai hnang pawh ka dah kha.

(A nupui chuan a pe a. Chhura chuan êm mawng chu a thawl a. Vaibel a pet kawh a, a chilthli chuan a vaibêl dâwn chu a zui ta ṭhin a, a sût tluah tluah bawk a. Nakin deuhvah chuan Chhura bum tûrin Naa chu Chhurate in lam panin a lo kal a. Pate chhia hi a rawn pu a, chempui a keng bawk a. Chhurate in a thlen chuan dim takin a kal thên thên a. A pate put chu a nghat a, Chhura kaiṭên chu a rek ta a. Chhuran Naa kaiṭên sah ri chu a lo hria a)

Chhura: (Awm hmun aṭangin) Eei.. tu fa ar ah loh nge ni? Kan la zâr ban sât ta mai. Ka'n perh pawp pawp teh ang.

(Naa chuan hmanhmawh zet mai hian a rek nghauh nghauh va) Thairawnchhing, va hau thuai teh. Tu fa nge maw ni le?

(Chumi thawm Naan a hriat veleh a tlanchhe ta a)

Thairawnchhingi: (A han tho dâwn a) A rch tawh chu (A ṭhu leh a) (Rei lo te hnuah chuan Naa chuan Chhura kawta a pate chhe dah chu a rawn hâl ta hluah mai a)

Naa: Chhura, in a kâng e.....i sekibuhchhuak mawlh kha.... (Chhura chuan hmanhmawh phelêngin a sekibuhchhuak chu pâwn lamah a rawn tlân chhuahpui a. Naa kaiṭên reh kha a rap tliak a, a tlu ta chiam mai a, a sekibuhchhuak put chu a paih ta daih a)

Chhura: A khaihah. (A ngal vun chhia a pilh a, na ti âwm takin a tuai vut vut a. Chutih lai chuan Naa chuan sekibuhchhuak chu a pu lawk a, a tlânpui ta nal nal mai a)

Naa: (Tlan pahin) Chhura duh loh Naan nei nang e... Chhura duh loh Naan nei nang e.... (Tlân pahin a sawi zêl a)

Chhura: (Bai suih suih chungin Naa chu a ûm a) Nahai .. Nahai.. Ka sekibuhchhuak kha ka la duh a nia.....

(Mahsela, Naa chu a tlân ham ta daih a)

SCENE IX

Mi: Chhura leh Naa leh Naa nupui
Hmun: Naa In.

(Naa inah, lungawi lo hmêl pu takin Chhura a lo lût ngut ngut a)

Naa: (Nuihsawh hmêl takin) E, Pu Chhur lo lêng teh, lo lêng teh I sekibuhchhuak lah chu, a that vei nên i paih daih mai a le.

Chhura: (Bak hlukin) Nahai, in a kan chuan sekibuhchhuak hi pawnah dah chhuak vat rawh. Mite i chhuhsak mai mai a. (A kun lup a)

Naa: (Lehlam hawiin a nui var var a) Chuh hmasa tuk e a. A rang thei ang berin ka tlân chhuahpui thuai ang.

(Chhura chu a tho thut a. A haw ta luah luah a. Naa chuan Chhuran tihder a tum teh a hre mai a, Chhura chhuah veleh chi râwt lung a inchhawp a. Rei lo deuh hauah chuan Chhura chu hnâng ṭawm nên Naa in lam a rawn pan ve ta a. Hnâng ṭawm chu Naa tualah a hâl a)

Chhura nupui: Hei te, a duhawm ve viau reuh a nia, Kan talh hunah i la ei teuh dâwn nia.

Naa: (In chhûngah a lût a Chhura hnênah) E, hrei ha i suih a ni maw? A va nuam hmêl ve. Khawi maw (Hrei ha chu Chhuran a pe a. Naa chuan a han lek vat vat a) E, a nawm dâwn hi. (Hrei ha lek vat vat chung chuan) Ngawi teh, hrei ha ka han lek a. Hmân zân ka mang ka hre chhuak tlat mai a!

Chhura: Eng mang nge maw i neih le?

Naa: Ka mangah hrei ha hlui hian pawi râl ka lo vaw thlu tawp mai chu maw le. Ram chhuak ila sa ka kah ngei ka ring.

Chhura: Mang i sawi na zawng chuan, kei pawh hmân zân khân mang ka nei ve tak asin. Ka vawk pa hi chhan awm mang lovin ka lo talh chu maw le. Pa pakhat hian a lo ei zo vek mai a. Tu tih phei chu ka hre lo va.

Naa: E khai, Chu! Mang ṭha lo a nih chu! Upain manga saruang hmuh chu thihna lamah an puh a. Mang hi, mang mai mai kan han ti tak ṭhin na a. Upa sawi hi chu a dik ngawt asin. In ngaihtuah ṭha rawh. A sûtna tûr mang i neih leh loh phei chuan a ṭha lo viau vang. Mang i neih leh hunah min hrilh la, a tih dân ka ruahmanpui dâwn che nia. Khawnge ka va hâwng tang e,

(A haw ta a)

SCENE XI

Mi: Chhurate nupa leh Naa.
Hmun: Chhura In.

(Zân a ni a. Chhurate nupa an mu chiah tihah chuan Naa a lo kal a Chhurate in chungah chuan a lâwn ta ṭham ṭham a)

Naa: (A râwl a tidanglama) Chhura vawk pa tal tal... Naan a sa ei ei. (Chutiangin vawi thum lai a ti a)

Chhura: Thairawnchhîng, chu, i hre ve em?

Thairawnchhingi: Hria ang chu maw le. Amah Nahaia a ni reuh vang chu.

Chhura: A ni lo tawp ang. Naa aw a ni lo tawp. Hmân zâna ka mang ṭha lo sûtna kha a ni phawt ang Naktûkah Naa hrilh ila, a hre mai ang.

Thairawnchhingi: Han zâwt teh ta reng che, Khawiah mumang va ni suh. Amah Nahaia sa chak tih hriat reng reng.

Chhura: (Intimipa deuh takin) Ṭawng ṭawng suh. Hmeichhia i ni lâwm ni?

SCENE XII

Mi: Chhura te nupa lah Naa.
Hmun: Chhura In

(Chhura te inah Naa a lo lût a)

Naa: Chhura, mumang i nei tawh êm lo maw? Nimin zâna i mang kha ka ngaihtuah deuh reng a.

Chhura: E, nei teh rêng mai. Thairawnchhingi pawhin a hre ve a. Hrilh hlân ka nghâkhlel ngawt asin. Nizân khân kan in chungah hian, "Chhura vawkpa talh talh . Naan a sa ei ei.. " a rawn ti a. Kan nu chuan nangmah i nih a ring hial a.

Naa: Chu! I va vânnei êm! Keite chu ni teh suh a ngei. Nizânte chuan Rolênga pa inah ka tawm zan khua alâwm. I vânnei a nih chu. Chutiang chu thihsût mang a ni ngai e. Thihsût mangah hian thiante hi an tel ve châwk rêng asin. Vawiin tlai ngeiah i vawkpa hi talh la. Nakin zânah a sa tin tui, thlangrain in chungah dah la. I ngaithla reng ang a, a lo rîk ṭhap ṭhap veleh, "Pi sa tlai tlai, pu sa tlai tlai.." tiin chhepchher i khawng ta'nga. A ri a reh thlengin i ti zêl dâwn nia. Khawinge, nizânah ka ṭhimkual ka hlauh va, Rolênga pa in lam ka va zawng teh ang.

(Naa chu a chhuak ta a)

SCENE XIII

Mi: Chhura leh a nupui leh Naa)
Hmun: Chhura In

(Chhuran a vawk a talh a, a sa tui tui chu thlangrain in chungah a dah a) (Chhura chu chhepchher nên a inchhawp a, thawm a ngaithla ta reng a)

Naa: (Chhura in chungah a rawn lawn a)

Chhura: (Thawm a hriat veleh) Thairawnchhing chu le! (Chhepchher a khawng a) Pi sa tlai tlai Pu sa tlai tlai.. (A ri a reh thlengin a khawngri tlat tlat zêl a)

Thairawnchhingi: (A ri a reh veleh a tlân chhuak thuai a) Khaw'nge, kan Nahai mi suala a ni ngei ang kan enzui teh ang.

Chhura: (A nupui chu a au zui a) Thairawnchhing, En harsa duh suh. Naate zawng a ni tawp hlei lawng e. Khuavang alâwm.

Thairawnchhingi: (Naa chu a hmu hman a) A kha ti ang ka tih rêng a ni. Saw Nahaia ngei alâwm (A rawn âng lût a) I seki buhchhuak lah chu a chhuhsak tawh che a. Vawlpa kha tiat Nahaia vânga talh leh che! Kan âr chhiarkhuante hi i la pe leh ta ve ang.

Chhura: Naa a ni ngei maw?

Thairawnchhingi: Ni ngei ang chu maw le. A ât hian i â khawp a.

Chhura: Ngawi rawh. Ka'n tihder ve anga a ni mai alâwm.

SCENE XIV

Mi: Chhura leh a thlen inte.
Hmun: Khaw pakhat.

(Chhura, thi zuarin a zin a. Khaw pakhat a va thleng a)

Chhura: (In pakhatah) Ka pi, min thleng thei ang em?

Pitar: Khawi lam khual nge i nih le?

Chhura: Phungchala khua.

Pitar: Engnge i tih dâwn?

Chhura: Ṭhi ka zuar a nia

Pitar: Lo thleng ta che.

(Chhura chuan a phur chu a nghat a)

Pitar: Hei, chaw kan lo ei tawh a. Ei ve nghâl ta che. Chaw ṭhing pawh kan ngah mai. Chawhmeh erawh chu kan nei lo.

Chhura: Chawhmeh a ngai hlei nem Chaw a awm phawt chuan a tâwk e.

(Pitar chuan chaw ei chu a han siamsak a. **Chhura chuan lian pui puiin a bâr ta tûn tûn a. (Ai um bai ṭhing a hmeh a.)**

Chhura: **(Aium** bai chu a han pîr **a)** Mn.... **a va** han tui **êm!**

Pitar: Aium bai a nih kha.

Chhura: Aium â ri? Chhinchhiah that **tûr a** nih hi. (A han en vung vung ṭhin **a)** Aium. Aaaiii uuummm. Aium.

(Hetah hian screen tei lo te **khâr** tûr)

SCENE XV

Mi: Chhura leh Pâwih khual zin.
Hmun: Kalkawng.

(Chhura chu êm phurin kalkawngah a kal hnu hnu a)

Chhura: Aium, aium, aium. (Aium tichungin a kal zêl a)

(Vâwi 'lehkhatah a tawlhthlu palh ta ṭhuai mai a. A han tho va, a khûp a tuai vut vut a. Aium tih chu a theihnghilh ta daih mai a)

Chhura a tawlhthlu· 'Aium' tih a theihnghilh.

Chhura: (A chânga kûn, a châng dâkin) A, ka theihnghilh ta daih mai. Engnge ni ta kha aw? (Lei lam a en vêl ruai a) Hêng laiah hian a tla a ni phawt ang. KHAWI NGE? Tuthlawh ka phurh tak kha maw. Hêng lai hi lai ila, ka hmu phawt ang.

(A tuthlawh phurh chuan lei chu a lai ta chiam mai a)

(Chutia Chhuran lei a laih lai chuan, pâwih khual zin a lo kal a)

Pawi: Ka rual (Ka ṭhian) Ziang maw nan zawn kei?

Chhura: (Pawi lam a hawi a) Pâwiha, min zâwnpui vat teh.

Pawi: Ziang maw si?

Chhura: (Vin deuhin) Ka hriatin nanga zawnpui ka ngai ang.

(Pâwi tê chu hlau hmêl zctin a lo kal a)

Pawi: Ka rual, Ai um rim a va nam tir tau vi?

Chhura: Mn.... Chu chu alâwm ka zawn rêng ni. Aium, aium, aium, aium ti chung zêlin a inphur a kal ta luah luah a)

Um zawng ruai e,
Lei laia hmu zo lovin,
Thin ur tûm ta viau vuau ve.

(He scene-ah hian Chhurbura hla sak ni se)

SCENCE XVI

Mi: Chhura leh Mawngping khaw mite.

Hmun: Mawngping khua (Zawlbûk)

(Chhura chu Mawngping khaw zawlbûkah a riak ve a. Dawvânah a e thla zut zut a)

Mi pakhat: A... Chhura a e thei! Hei pui a e zut zut mai!

Mi dangte: (An lo tlân khâwm a); E... e, e, e, e,..

Mi dang: Pu Chhur, Engtin nge i êk theih?

Chhura: Mi na chu kan naupan laiin kan nu leh paten kan mawng an verh mai maw le!

Mi dang: Min verhsak ve ta che.

Chhura: Verhsak tuk e a! Naupang zawng zawng an nuten han hruai sela, kan lo verh zêl mai ang chu.

Mi pakhat: Ka'n tlângau ang e. (Kal a) Khaih khaih khai... Nu zawng zawngin in fate Zawlbûkah han hruai ula, Chhuran an mawng a verh dâwn e.....

(Nuho chuan an fate chu an rawn hruai hlawm a.

Chhura chuan tûl thir lingin an mawngah a lo verh ta sawt sawt mai a. A verh zawh apiang chu pa pui chhûngah a khung zêl a.

Chhura: (Nuho leh mi dang hnênah) Ti hian hawnsan ula, naktûk zîngah in rawn la hlawm dâwn nia. Naktûk aṭang chuan an e zawt zawt mai ang.

SCENE XVII

Mi: Mawngping khaw nuho leh mi dang.

Hmun: Mawngping khua (Zawlbûk)

(Zîng a lo ni a, nuhote leh mi dang, an fate la tûrin an lo kal a. Nghâkhlel takin naupangho dah khâwmna pa pui chu an han en a) (Naupang pakhat nung ṭiat ṭiat tih chauh lo chu an lo thi phiar mai a.)

Nu: An thi vek alâwm.

Nu dang: A, khu, pakhat chu a la nung.

Nuho: (An inchuh a) Ka fa a nih kha, Ka fa a nih kha... (A nung chhuna pawh chu an pawt darh ta vek a)

Mi: Chhura kha khawnge a awm, han ko rawh u. I that ang u.

Mi dang: Tûkin zîng vârṭianah khân a kal daih tawh

Mi dang: Ti ru, i ûm ang u. Kan man hun hun chu kan thah hun a ni mai.

Mi dangte: Ni e, ni e, 'ti ru, i tlân thuai thuai ang u.

(An ûm ta dûl dûl mai a)

SCENE XVIII

Mi: Chhura leh a ûmtute
Hmun: Ramhnuai.

(**Puan** zâr a inhawnga (Chhura chu an rawn ûm duah duah a, an man ta a)

Umtu zinga mi: Ti r'u, bâwm râng tah ila, a chhûngah kan khung ang a, khi thing lêrah khian i khai ang u.

Mi dang: Ni e, Ni e,

(Bâwmrâng lianpui an tah a, Chhura chu an khung sauh sauh va, thing lêrah an khai ta a)

A khaitute an hawn hnu lawkah chuan pawi khual zin an lo kal a. Chhura chuan a lo hmu a)

Chhura: Pawia, Pawitereng, (pawi khualzinte chuan an en a) Min han phelh teh u. Min phelh loh chuan ka chem tê hian ka vit pâwk pâwk ang che u (A chemte ken chuan bâwmrâng âwngah a vilik zoh zoh va)

(Tichuan pawi khualzinte chuan an hlauh avângin an han phelh ta a. Chhura chu a kal ta vang vang a)

(A tâwp ta)

"SUMDENG ZU"

By Lalhmuaka

Changtute: 1. Rokhama leh a nupui,
a fanu — Khuangchawitute.

2. Lal leh upa — 4
3. Ţhuamliana — 1 Val upa.
4. Sumdêngzû khawntute 1 Liantluanga
2. Remkûnga
3 Thankima
5. Siama - Liantluangate kotu.
6. Rotea, Thantuma Rualkhuma - Nuar
7. Damlo zaitu - Doctor 1.

(Puan zâr a inkhär)

SCENE I

(Puan zâr chhûngah hla a sawi a)

Hla: Chawn inrêl ẹ, chawntin thang inrêl. Bêl lian sawmthum, chawntin thang rêlna.

(Puan zâr a inhawng)

(Lal leh upa hote Rokhama te nupa leh zu bêl te Khuang, Zu no etc. a lo awm vek a)

Rokhama: Liani, Kan lal leh upate pawh an awm tawh bawk a, Vâl upa Ţhuamliana va ko thuai teh (Liani chu a kal thuai a Ţhuamliana chu a rawn luhpui thuai a)

Rokhama: Ţhuama, hei Sumdêngzu sem a hun tawh a, Nula leh Tlangvâlte han ko khâwm ula a ţha ang. Sumdêngzû in hmasa tûrte pawh han ko nghâl vek ang che u.

Thuamliana: Aw le, ka'n ko khâwm ang e, (a chhuak ta a) upaho chu an titî nak nak hlawm a (Nula leh Tlangvâl te chu an lo lût nak nak hlawm a)

Rokhama: In kim tawh em? Zû a sem theih dâwn tawh em?

Thuamliana: Ka pu, Tlangvâl ṭhenkhat kan hmu hauh lo mai. Kan kim zet loh chuan zû chu a la sem theih loh ang.

Lal: E! va zawng ula, va kai chhuak ngei rawh u. Tlangvâl taima leh tlâwmngai tel lo chuan kan lo in mai ngam nâng le! Ṭhiante hrawk an phuar rei mai mai a ni, va zawng chhuak ngei rawh u.

Thuamliana: Aw le. ka han kohtîr leh ang e. Siama, Liantluanga te, Remkunga te Thankima te va zawng la "lo kal ngei ngei rawh se," Lalpain a ti va ti ang che

Siama: Aw le! (A chhuak ta a)

(Puan zâr a inkhâr)

SCENE II

(Puan zâr a inhawng)

(Liantluanga te, Remkunga te, Thankimate chu an lo awm khâwm a)

Siama: Ka u Tluang, Lalpain lo kal thuai rawh u in awm loh chuan Sumdêngzû a sem theih loh ṭhiante hrawk inhrêng rei mai mai a ni, lo kal thuai rawh u, Lalpain a ti a ni.

Liantluanga: E! Siama, Keinin engtinnge ṭhiante hrawk kan hrên theih ang le? Zû chu lo sem mai se a ni mai alâwm!

Siama: Ni lo u Tluang, Lalpain lo kal ngei ngei se a ti a, u Ṭhuamliana'n min tîr a ni lo kal ula a ni mai.

Remkunga: A nih hawh u, i kal phawt ang u. Lalpain a tih tlat si chuan. Kan kal loh chuan a ṭha lovang.

Thankima: Ni e Lal thu awih loh chu a ṭha lo, i kal mai ang a.

Liantluanga: A nih i kal ang u hmiang
(Puan zâr a inkhâr)

SCENE III

(Puan zâr a inhawng)

(Khuangchawipa te, Lal leh upa te. nula leh tlangvâlte an lo awm a)

Thuamliana: E! Tluanga, lo kal rawh u, In tel lo chuan Sêra mu kan thûr hlei nêm le! Ṭhu rawh u, tûnah chuan he!, Nula leh tlangvâl kan kim ta a. Sumdêngzu pawh a sem theih dâwn tawh ang chu.

Khawngaihin kan lal te leh khawtlâng hotute khân lo ngaithla lawk teh u.

Kan khaw tlangvâl te hi in taimain tlâwm in ngai êm êm ṭhîn a, chuvângin kan khua hi mawi tak leh mualpho lovin tûn thlengin kan la awm a, a lâwmawm êm êm mai a. In tlâwmngaih leh in tai-

mâk avângin thlamuang takin kan la awm a ni. Chutiangin in taimain tlâwm in ngai êm êm ṭheuh chungin hêng mi pathum Liantluanga, Remkunga leh Thankima te hi Sumdêngzû, No pui in hmasa tûrin thlan chhuah an ni a. Chuvângin "Nopui in ka tâwk e" (Liantluanga a pe a, Remkunga a pe leh a, Thankima a pe leh a, Nula leh tlangvâl chuan kut an bênga an haw haw dur dur a) Khai le, Sumdêngzû chu No lêngin sem rawh u le. (an sema an nui dar dar zêl a)

Lal: Nula leh tlangvâl tlâwmngaite avâng hian kan khawtlâng a ding thei a ni. Hlim takin awm ila Englai pawhin tlâwmngaih chhuah fo ang che u.

(Rei lo têah Rotea leh a ṭhiante chu an chhuak ta a)

Rokhama: Rova, engatinge in chhuah dâwn? Tumah chhuak bo suh u, kan tlaivâr ṭheuh ang chu le.

Rotea: Kan va chhuak lawk dâwn a nia. (Lal leh upaho leh nula leh tlangvâl te chu hlim takin an zai ta zêl a)

Puan zâr a inkhar)

SCENE IV

(Puan zar a inhawng)

(Rotea leh Thantuma leh Rualkhuma teho chu an lo awm khâwm a)

Rotea: Kan vâl upa han tih dân chuh! A dubsak zâwng apiang nopui a pe mai a, ka ngaithiam lo tawp mai. Tlâwmngai leh taima a hre lo tawp a nih hi.

Thantuma: Zû te chu kan nei ve tho alâwm! An inna no aia lian zâwk pawh kan nei ang chu. In ṭeuh ila a ni mai!

Rualkhuma: Liantluanga te aia Tlâwmngai leh Taima te chu an tam ang chu! Duh leh tumahin Tlâwmngaih kan chhuah duh tawh lo anga a ni mai. Duhsak zâwng nei chi hi chu ka haw riau a nia!!

(Puan zâr a inkhâr)

1. Bêl lian sawm thum chawntin thang rêlna
   Ka pu rûn chhûng a dêng ngai lo ve.
2. In chawng chîn e, in pâr kan tlân e
   In siangah âr ang kan ngam ta e.

A NI MĀI THEI

By Lalhmuaka

Opening Song :— Isu nunnêm lo ṭawng ang che.
Hla bu No. 43.

SCENE I.

(Pindan thim deuh ruihin a awm a. An hotupa Lusifara chu râpthlâk taka inthuamin a laiah a ṭhu luah a, palaihote chuan a kualin an hual a.

Lusifara : (Chairman chapova) Tûnah kan inkhâwm kan lo ṭan tawh ang a. Khawvelah hian thim thiltihtheihna a lo zau zêl theih nân. in rilru suahsualna thûk ber aṭanga vervêkna lo irh chhuak tûr leh, êng fate tlûk chhiatna tûr leh,

buma an awm theihna tûrin, in thinlungte tenawmnain tikhat rawh u.

Tûnah hian he ram, Kristian ram hi engtinnge Pathian mithmuha tenawm leh hnâwmhne anga kan siam theih ang ?

Verveka : Zânina kan thu ngaihtuah tûr hi thu khirh tak a ni. He ram hi Kristian ram a lo ni tawh si a, Sualna leh ṭhatnate hi an hrethiam vek tawh a. An Pathian duhzâwng te duh loh zâwngte pawh an hria a, an Lal duhzâwng ang zêla awm hi an tum ṭheuh a ni a, chuvângin theihtâwp chhuah a ngai tak meuh a ni.

Nuamchena : Kei chu he ram hi zalên tak a nih avângin, Zu leh Sa ei lam hi uar nasa ila, chu chu nuam an ti êm êm ang a, kan duhzâwng sualnaah chuan an tlu ṭeuh mai ang.

Chairman : Chu Zu leh sa ei chu i rawt em ni ?

Nuamchena : Rawt e, Chapona Lalpa

Chairman : Mi dangin rawtna han siam leh rawh u.

Fingsuala : Tûn lai khawvêl hmasâwnna dân rêng rêngah hian mihring khawsak dân, felna leh ṭhatnate hian hma a sâwn tel ve rêng rêng a, chu chu kan tân harsatna pakhat chu a ni ve tlat a. Amaherawhchu chutiang hmasâwnnaah chuan dik lohna leh bumna pawh hian hma a sâwn ve rêng rêng tûr a ni a. Chuvângin dikna a awm chuan, dik lohna a awm ngei tûr a ni a. Ṭhatna a awm chuan ṭhat lohna a awm

ngei tûr a ni. Chu chu kan tha ṭhawhna tûr chu a ni. Chuvângin dik anga lang, dik si lo, kan ngaihtuah fo tûr a ni.

Ngaihtuahsuala : Kan thu ngaihtuah tûr hi harsa hlein ka lo hria. Ka ngaihtuah ve chu hei hi a ni: He ram hian zirna lam-leh finna lamte an uar êm êm mai a. Chuvângin Ṭhangthar lehkha thiamhote thinlungah hian, chapona, fing intihna, hria intihna, engkim titheia inngaihna. Nu leh pate hre lo zâwka ngaihna hi zirtîr ila, tichuan nu leh pa leh an hotu hluite thu enga maha ngaih lohna hi tuh ila, a ṭha berin ka ring.

Nuamchêna : Ka thu pahnihnaah chuan, Engkim mai hi a sam zâwng leh a nuam zâwng hlîra tih dân zirtîr ila. Engmah urhsûna la lo tûrin leh, a sam lam apiang uar tûrin zirtîr ka duh bawk a ni.

Fingsuala :- Rinna, Isua Krista rinna hi an tuipui , ber a ni. Chuvângin rinna ringawt, thiltiha chhunzawm ngai lo angin zirtîr tûr a ni. Thu dik tluan chhuak lo hi uar fo tûr a ni. Thiltih ringawt hi an Lalpan engah mah a ngai lo tih zirtîr tûr a ni.

Ngaihsama: Kei ka ngaih ve dân chu:- He ramah hian hmasawnna kawng tam takah a lo nasa ta bawk a. Tangka sum ngaihnatna a lo lian a, Rukrukna te, tualthah te, itna te, mi rilruah tuh ila, a ṭha ang. Mi tin mai hi anmah-ni duh anga awm turin zirtîr tur a ni. Puithuna rêng rêng hi tihbo tum tur a ni.

Verveka: In sawi chu a ṭha hle hlawm mai a, Hei hi ka han sawi leh duh chu a ni. Eng kawng-ah pawh thiamna a lo sang ta a. Hotu, Thu-neitu nih hi inchuhtîr tum tlåt tûr a ni. Chu chuan sual tam tak a hring dâwn a ni.

Thaduhlova: Ṭhangthar intifing tak vek an nih a-vangin, luhlulna thinlung mawlh hi uar tur a ni.

Chairman: · Tih dân remchâng tam tak in sawite chu hmanrua atan a ṭangkai êm êm vek a. In hria em? In hmang thei ang em?

Upa-hote: Aw kan hria e, Kan hmang thei ang. Chapona Lalpa. (An kun rual dial dial a)

Chairman: Aw le, Hun rei lo deuh i chawl rih ang. (Puan zâr a inkhâr a)

Zaipâwl:- Enna nunnem thimin ka vel a bawm No...92.

SCENE II

(A hma ang bawkin an lo ṭhu kual leh a)

Chairman: Tunah ka hnathawktute leh, ka ram tana thawktute u, Pathian fate sualna khura hruai tur leh, a ṭenawm zâwng hlira mite awm-tir tur te, a bawraw zâwnga mihring nunna hruai her tur te, Pathian luak tichhuak tura a fate a khawlo zâwng hlira hruai turin, in fin vervekna leh, in hlemhletna zawng zawng chhuah turin ka phut che u a ni. Pathian fate chu sawm zingah pakhat pawh kan tihmualpho theihna a awm phawt chuan, theihtawpin kan bei tur a ni. Chuvangin, in thinlung sual naa khat liam chu han phuhchhuak rawh u.

Fingsmala: Pu Chairman, Hei hi ka rawt chu a ni:- Kristiante hian Pathian thu an ngaisâng êm êm a, Thlarau Thianghlim an duh êm êm bawk a, an dil an dil bawk a. Chuvangin an duhzâwng ber Thlarau Thianghlim lemah chuan chang ta ila, Pathian thusawi te, zaithiam te, ṭawngṭai te châktir ila, an lawm êm êm ang a. Hriatna eng engemawte pe ila, a dik leh dik lote pawh pawlh ila, an lawm êm êm ang a; a changin, an sualnate hriattir ila, a changin, chapotir ila; a changin tilawm ila, a changin tilungngai ila, a changin Krista hmangaihna nasatziate hmuhtir ila, a changin tithianghlim ila, a changin Pathian duh tlâk lovah inngaihtîr ila, a changin bo thei lovahte inngaihtir ila, an chhia leh ṭha hriatna zawng zawng kan thunun theih hunah, engkim tih thiangah ngaihtîr ila, Thlarau Thianghlim chhâl siin, kan duh ang apiang, sual tinreng, Zû in te, Sâwn pai te, tualthah ṭe, Uire te, kan tihtîr zung zung thei tawh ang. Pathian lehkhabu aiin an thinlunga kan hrilh apiang an ngaisâng tawh zâwk ang a, an duhzâwnga thui tak kan kalpui tawh avangin, ṭha an inti ang a. Kohhran upate leh Pastorte thu chu engah mah an ngai tawh lovang. Heta ṭang hian sualna chi tinreng a rawn intuh ṭawh ang.

(Awi ! ka nuih a za lâwk !!

(An nui the thu hlawm a)

Chairman: Kei pawh ka nuih a za, a nui ṭhu a. aan Awi, ka dirlam lawk !! Pathian, i chawh em? I mite kan hum zo ta a ni mai,—Ka lawm, ka lâwm i lâm phawt teh ang—Huai ! huai ! huai !

tiin an lâm suau suau va. Khawpui ri anga ri dur dur a awm bawk a)

Chairman: (1), Aw le, Fingsuala rawtna ang ngei khan. Mizo ram, intiKristian ram, "intifel vei ram" Pathianin 'Ka ram thianghlim' a tih chu, Tenawmna ramah kan siam ang a; ka Biak in Thianghlim a tihte pawh chu nawmsip bawlna pûk, 'Hurherhna' bûkah i siam teh ang aw le! A va nuam dâwn mup mup êm!!

(2) Chu lo chu tih dan dang leh chu, Ṭhalaite thinlungah, Upa te, nu leh pa te, hotute hmusitna. an thu awih duh lohna tuh bawk tur.

(3) Tin, pathumnaah chuan Politics an bei nasa bawk a., Lalṭhutthleng inchuhna rilru Pawisa duhna nen, mahni hmasialna nen, ṭha anga langa sual riau si mawlh hi, mite thinlungah tuh ang che u.

(4) Tin, a palinaah chuan, sakhua avanga puithuna zawng zawng hi tihbo tum hrâm tur a ni a; a langa fel tak chhung lama takna awm hauh lo te, takna aia thiamna umtir te, a tawi zawngin sawi ila, Chinghne Beram vun sin angin awmtir hram tur a ni.

Pathian fate tân thihna tûr (Poison) ni ngei turin ka fuih a che u. Bumna a ṭul ber e, Bumna! Bumna!! Bumna!!! Aw le, ka ram tana in thawh tur rêngte chu Diabola hmingin, Tenawmna Lalpa hming ngeiin, Malsawmin awm rawh se!

(Puan zar a inkhar a)

Closing song: Zaipawl: Luikawr thuk thim leh zan thim tak ata chu...... No. 289.

THE END

RAMTHANGA TE CHHUNG

By Lalhmuaka

Changtute: 1 Pisa babu – Ramthanga
2 Babu chhûngte – Kimi leh a fate 2or3
3 Thiante – Kunga, Liana, Siama
4 Office Superintendent – Lianhnuna
5 Peon – Vâla
6 Minister – Liankhuma
a Zu zuar – Vungi
8 Cashier – Rokunga
9 Director – Vanthanga

Opening speech – Thufing : Bung 20: 1.

SCENE I

Puan zâr a inhawng a (Pisaah Dawhkân bulah Cashier a lo thu)

Cashier: Vâla, hlawh la tûrin han hrilh hlawm rawh le, (Vâla chu a chhuak a, Ramthanga a lo lût a. A Roll-ah a hming a ziak a, Cashier chuan Rs 450/– Ramthanga chu a pe a) A kim em?

Ramthanga: "A kim e, ka lâwm e," (a chhuak leh ta a) (mi dang pawh an lo lût a hlawh an la hlawm a)

(Puan zâr a inkhâr a)

SCENE II

(Puan zâr a inhawng a)

(Zû zuartu Vungi chu amahin a lo awm a, Ramthanga, Kunga, Liana leh Siama te an lo lût a)

Ramthanga: Pi Vung, i dam maw? Khawnge han ti chê- Ka bat kha ka'n pe phawt ang che, engzâtnge ni khâ?

Kunga: E! tam a la ni lovang, han thli phawt lâ,

Vungi: Tam phei chu tam lovê- Thla hlui khân i pe kim lova. Chu nên chuan Rs 300/— zet chauh a ni.

Siama: A ûm khat chu han thli phawt la maw le, Chutia pawi i dawn dâwn phei chuan i khît ang chu maw le ka u Vung!!

Ramthanga: (A pawisa a phawrh a) A tam vak loh chu! Ka rul zo âwm êm! han thli thuai la a ni mai (Rs 300/- a pe a) A dang i la duh em? Ka ngah êm —

Vungi: Kha u le, (a pe a, an in khawlh khawlh a)

Liana: Hei, Pi Vung, Khilai nge, Likhai?

Vungi: Lai pawh a ni ang a, 'Lai lo pawh a ni ang chu. In phawt teh u, Rama'n pawisa min pe a, a lâwmawm êm alâwm.

Ramthanga: Chutia min khilai dâwn a nih chuan ka'n do ve ang chu maw le. A dang han thli leh chê- Ţhiante u, hlawh kan la alâwm, zân in chu bei tak tak ang aw le! E! i zûin a daih dâwn nang e? Pi Vung! Vung bawih!! (an nui ham ham a)

Kunga: Khai! I zai phawt teh ang "Hei ang rûn riang ruanga zû awm lo, aw zû awm lo; I tangka chêng Rothangpui han lêntîr la, ka zawng ruai ruai nang a Vâl nâla'n (an zai râ râ a, a lâm deuh dah dah a)

(Puan zâr a inkhâr a)

SCENE III

(Puan zâr a inhawng a)

(Ramthanga chu pai fê hian a lo haw ṭang. ṭang a Ding tha hlei thei loin a nupui a kova)

Ramthanga: Kemê, Raukem, i va tho duh lo vê.

Rokimi: Ka lo tho ve, i va lo haw har ve? I lo rui leh pek a ni maw? A buaithlâkin a retheih thlâk ṭhin mang tak e aw!!

Ramthanga; Bengchhe suh, chaw ei ila a ni mai chawhmeh engnge ni?

Kimi; Hmeh engmah a awm lo, Maian bai a ni mai.

Ramthanga: Maian bai, Maian bai! Hmarcha a awm em' Hmarcha!? Engatinge hmeh a awm loh? Kat! vaw nâng che â!! i duh em? Hmeh pawh nei lo, Hmeichhia, Anṭam kang rawh, Sa pawh awm lo!

Kimi: Anṭam kan tûr pawh a awm hlei nêm, Têl leina pawh kan nei si lo– Hlawh te pawh in rawn la ve tawh lâwm maw ni le? (chaw ei chu a siam mawlh mawlh a)

Ramthanga: Hlawh maw? la ê – kha (Rs 50/– emaw a pe a) Tûn thla chu kat a tam êm alâwm maw le!

Kimi: (mak ti takin a pasal chu a en hâ a) Heti chauh hi maw in lâk? A va mak êm êm ve— engtinnge hetiâng te chuan kan-nun ang? Zû manah i rawn pe zo a ni maw?

Ramthanga: Kât a tam ka tia lâwm maw le! Ngawi la a ni mai, pêk te chu kan pe ve bawk ang chu! Zû kan in alâwm! (chaw ei chung chuan a ti a)

Kimi: In zû heh lutuk hi chu a pawi teh zawng a nih hi! Fa tena ei tûr pawh nei lo khawpa zû mana han intlakral ngawt mai te zawng, pa ber han tih chi a ni lo êm mai. Sawrkâr hian zû hi chu han tibo vek mai se ka va han ti tak êm ve aw!!

Ramthanga: E! Sawrkâr te chuan an ti bo âwm lo êm mai. A mi lian ṭha ṭha hi a heh heh an nia lâwm le, a mantu tûr Police chenin an duh vek alâwm. Han tireh chi an ni hlei nêm!

Kimi: E zû tihreh tum Committee te pawh an siam a ni lâwm ni?

Ramthanga: Siam eng ang mah se maw le? A lian lian hian tihreh an inring hlei nêm.

Kimi: Sawrkârin an tum tlat te chuan an tireh thei êm êm ang. Heti rêng rêngte zawngin eng emaw kan ei ang le?Chhûngte pawh ngaihtuah hlek lóva mahnia in zawh leh vek ringawt mai te zawng, engtinnge maw kan awm ang le? Ti hian inheh tawlh tawlh ang a, in hnathawhna lam thleng hian a la pawi thei ang tihte pawh a hlauhawm a nih hi - chin tâwk in nei hauh tawh lo a ni si a, englâi pawha ruih reng ringawt mai, kan la vâk vai mai mai dâwn a nih hi!

Ramthanga: Chu! ka zû in i ngaithei lo a ni maw? Ka chhe teuh-lo êm mai, Minister thian ka nei tih i hre nang e? Hmeichhia i nih hi ngawi mai rawh, ka beng ang che.

(Puan zâr a inkhar)

SCENE IV

(Puan zâr a inhawng a)

(office-ah Superintendent a lo thu a, Bell a hmet ri a. Vâla a lo lût thuai a)

Lianhnuna: Vâla, Ramthanga han ko teh, (Vâla chu a chhuak vat a, rei lo têah a lo lût leh a.

Vala: Ka pu, Pu Rama chu a dawhkânah a awm lo. Ka zawng zêl dâwn em ni?

Lianhnuna: Aw, zawng zêl rawh, i hmuh hma chu zawng rawh.

Vala: Aw le, Ka pu, (a chhuak leh ta a. Rei deuh hlek hnuah chuan a lo lût leh a) "Ka pu, zu zuartu Pi Vungi inah a lo awm a, "Ka lo hawng ang" a ti. (Rei lo têah chuan Rama chu rui tih hriat fahran, din pawh ding ngil hlei thei hlan a lo pai lût a)

Ramthanga: Ka pu, engnge ni?

Lianhnuna: Khawnge Rama i awm? zu zuar inah i awm a ni maw?

Ramthanga: Awm e' ka pu, Vâlan mi zawn ko va, ka lo hawng a ni (ding ngil hlei thei lovin a âwn deuh tang a)

Lianhnuna: I rui a ni maw? (Khauh deuh fa hian a zâwt a)

Ramthanga: Rui lo ka pu, (a tlu ṭhelh a) Politic kal sual ka dawlh a ni.

Lianhnuna: I rui ngei alâwm, kha din pawh i ding ṭha thei hlei nêm! Office dân i hria a, vawi thum ka hrilh tawh che a, office hun chhûngin i rui tûr a ni lo va, i chhuak bo tûr a ni lo tiin ka hrilh tawh che a, i hria em?

Ramthanga: Hria e, Ka pu, ka hria e.

Lianhnuna: Hre reng chungin office dân i pawisa lova i bawhchhe lui a ni maw? May thlaa Chief Secretary thu chhuah te pawh kha i hre reng a, i pawisa lo hrim hrim a nih hi! Hetianga Sorkâr thu i pawisak loh chuan i chungah engpawh lo thleng se i vui thei lovang — hre reng tawh.

Ramthanga: Chu! ka chungah action lâk i tum a ni maw. I duh ang chuan han la teh, sawi theihna pawh ka nei ve mai thei asin. Nang pawh tlin lohna i ngah ve mai thei asin.

Lianhnuna: Chutin mi chhang suh, chhuak rawh. (Ramthanga chu a chhuak ta ngawn ngawn a)

(Puan zâr a inkhâr)

SCENE V

(Puan zâr a inhawng a)

(Office-ah Director Vânthanga a lo ṭhu a, Lianhnuna a lo lût a)

Lianhnuna: Ka pu, râwn duhna che ka nei a, ka lo kal a ni.

Vanthanga: Thu rawh, engnge i sawi duh, office lam thu em ni?

Lianhnuna: Office lam thu chu ni mai e, hei kan LDA Ramthanga hi a rui reng mai a, Office-ah hian a thu hman mang lo tih tûr a ni a, a chhuak bova a lo rui hawng leh a. Hmân ni pawh ka ko va, Office-a awm lovin zu zuar mah a lo awm a, zu ruiin a lo hawng a, a hmaia vawi thum ka zilh tawh a, a sim duh chuang lo a ni ber mai. Ka koh ni chuan 'Sorkâr thu i pawisak loh chuan i chungah engpawh lo thleng se i vui thei lo vang' ka ti a. "Ka chungah action lâk i tum a ni maw? I duh ang chuan ti rawh, sawi theihna te chu ka nei ve tho vang, Nang pawh tlin lohna te chu i nei ve tho vang" tiin mi vau deuh nghe nghe a.

Vanthanga: Chief Secretary thu chhuahte kha a hria anga maw?

Lianhnuna: Hria e, amah pawhin 'Ka hria e' a tia lâwm.

Vanthanga: Chuti chu eng emawti chuan tih âwm a nih chu – Warning han siam la, chu chu pe phawt ila, a la sim loh fo leh Suspen emaw Bân emaw a la ni ang chu.

Lianhnuna: Aw le, Warning chu ka rawn siam ang e. (A chhuak leh ta a)

(Puan zâr a inkhâr a)

SCENE VI

(Puan zâr a inhâwng a)

(Ramthanga, Siama, leh Kunga te chu Pi Vungi inah an lo ṭhu khâwma zu no an dawm far a)

Ramthanga: Siama, Ka Love letter hmuh hi han chhiar ve teh u, a ngaihnawm teh a nia. (a phawrh a)

Siama: Khawimaw, Eng Love letter nge (tih pah chuan a la a)

Kunga: Khawimaw, han chhiar teh.

Siama: Lo ngaithla r'u aw, Pi Vung, lo ngaithla ve rawh aw - ngaihnawm tak tûr a nia. (a chhiar ta a)

Office of the Directorate of Supply & Transport
Govt. of Mizoram, Aizâwl.

To

Ramthanga L.D.A.

Subject:- Last Warning

Office hun chhûngin Office chhuahsanin zu i rui ṭhîn tih hriat a ni a. Vawi tam tak hrilh i ni tawh bawk a. Tûn chinah Office chhuahsanin emaw Office hun chhûnga zu ruiin emaw i awm tih hriat leh a nih chuan i hna aṭanga chawlhtîr i ni ang tih ka hriattîr a che.

V.Thanga 20/8/76
Director,
Supply & Transport
Govt of Mizoram
Aizâwl

Memo No. DST/Misc/6/76/1059 dt 10.8.76.

Kunga : I lehkha hmuh chuh !! A ngaihnawm hle-mai tak â ! In Superintendent hian a report che a ni ngei ang maw ?

Ramthanga : A ni ang. Hmân niah kan inchhâng ulh deuh alâwm maw le !! Duh leh ka chung-ah chuan engpawh ti rawh- Nang pawh engnge i nih bîk ? Ka'n ti ve deuh alâwm maw le— Han ti phawt sela, Minister hnênah ka la sawi-ve ang a, an la hre mai ang chu— Director te lek lek !!

Ka hlauh loh khawp mai hi maw (a ti phar phar a) kan Superintendent chu ka la 'pret' anga ti nia.

Vungi : Hmânni chhûna an rawn koh ṭum che khân-a ni maw ? Ka hlauthâwng deuh rêng a ni.

Ramthanga : Ni khanglâng e maw le ! Office chu ni lo se, han 'pret' mai kan duh deuh vah !!

Vungi : Engemaw 'pret' chu ni ngai le ? pêt pawh ni mang si lo,

Siama : Pret i hre nange. Pi Vung, ka'n hrilh ang che aw, Duh leh duh han in-pret hi pret a ni ngai— (an nui ham ham a)

Kunga : Khai, Pi Vung, han thli leh phawt mai teh, I han lâm leh phawt mai teh ang— Khum-fa mu hek suh, thenawm mu hek suh— 'Zu do Committee Sorkârin an siam e' te an ti leh nghâl a— Zu i han do teh hlawm ang u—Kei ka do ve dân zawng a dawlha dawlh hi a ni mai.

Sâma : E ! zu do Committee chuan, 'Zu inho chanchin hi Dramaa chhuah an tum a, a buatsaih ṭûrin tu tute emaw an sâwm e' an tih kha maw le !

Vungi : Chu ! Keini te pawh hi min la chhuah ve hlawm ang ka ti !

Ramthanga : Chhuah ang hmiang— Kan mi liantehо hi an chhuah tel vaih chuan an châk lo hle mai tûr asin.

Kunga : Chhuah sek sek !! Ngûm sek sek !! Kan diau bîk lo vang vâl hi ! (An nui ham ham a) (Puanzâr a inkhâr a)

VII SCENE

(Puan zâr a inhawnga)

(Dawhkân bulah Lianhnûna a lo ṭhu a, Bell a hmet ri a. Peon a lo lût a).

Lianhnuna ; Vâla, Pu Ramthanga han ko teh. (Ramthanga a lo lût a)

Rama, hei vawi tam tak ka zilh che a, i sâwt chuáng lo va, Office-ah i awm ṭha duh lo va, Office hun chhûngin zu ruih i sim duh chuang lo va. Chief Secretary thu chhuak No. C.S/50/75/19 Dt. 27. 5. 76 thu angin i chungchâng thu ngaihtuah a ni a, chuvângin 1 October 1976 aṭang hian i hna aṭanga chawlhtîr i ni ang.

A pawi ngawt mai, chhûngkaw châwmtu i ni a, hotute pawhin hreh tak chungin i chungchâng thu hi dân anga ngaihtuah lo thei an ni

lo va. Chuvângin i châwl dâwn ta a ni. Hei i bânna order a nih hi. (a pe a) (lehkha chu a la a)

Ramthanga: Ngaihdam dîl theih a ni tawh lo em ni ?

Lianhnuna : Dîl chu a dîl theih ang, mahse hei hi sorkâr thu chhuak a ni a, an ngaidam thei ang che ka ti thei lo va, an ngaidam thei lo ang che ka ti thei bawk hek lo.

(Puan zâr a ihkhâr a)

VIII. Scene

(Puan zâr a inhawng a)

Liankhuma : (Minister) Ama inah dawhkân bulah amah chauhin a lo ṭhu a, Ramthanga chu zu-ûm kengin a lo lût a)

Ramthanga : Chibai, Pu Liankhûm.

Liankhuma : Chibai, lo lêng rawh, Engnge i duh tâk le ? Ṭhu rawh khai.

Ramthanga : (a ṭhut pah chuan) Hei i mi puih ka ngai leh ta—Engpawh ni se, hei hi i han tidûn leh phawt teh ang.

(Zu ûm chu dawhkânah a hûng a)

Liankhuma : A- ngawi teh, ka ti tawh ngai lo. min ngaidam teh. Hâwn leh rawh- (nui chungin) Engtiziaa zu do lai mêka khatiang te rawn keng nge maw i nih le ?

Ramthanga: (Zak hmel takin) Hla in emaw ka tia nia (A-ṭhutna hnuaiah a hung a) Ka lo lênna

chhan chu eng dang a ni lova kan Director-in ka hna aṭanga Banna order min rawn pe alawm maw le!

Liankhuma: Banna â! Eng tizia nge ni ta mai?

Ramthanga: Zu in thu avâng alâwm maw le!! Kan Superintendent hian mi a haw riau mai ah! Kan Director hnenah min hêk ṭhin a niin ka hria.

Liankhuma: Engtik aṭanga bâng turin nge an tih che a, Zu in thu chu eng angin nge an tih?

Ramthanga: Office aṭanga ka chhuah bo hlek hian Zu zawrhnaa kalah min ngai tlat zel mai a, ka hâwn hian, "Zu i rui a ni maw"? Min ti fo mai a, min hmel huat deuh a niin ka hria a ni.

Liankhuma: Chutia 'Zu i rui em ni' a tih chuan engtin nge i chhân?

Ramthanga: Ka rui lo ka tih pawhin, 'Zu rui i ang alâwm— din pawh i ding ṭha thei hlei nem,' min ti a. Ka rui deuh tlat si a, 'Politic kal sual ka dawlh a ni' ka ti ringawt mai a, chu chu a haw riau a ni ang chu maw le— "chhuak rawh, chutin mi chhang nawmnah suh" a ti hlur mai a. (No dang a thli leh a, an lem khalh khalh a)

Liankhuma: Khawi maw—I bânna order chu— (Rama chuan a phawrha a pe a, Minister chuan a chhiar vang vang a)

Hei Chief Secretary thu chhuah hi i hmu ve em? Chutah chuan bân theihna a awm rêng a ni maw?

Ramthanga: Awm chu awm e.

Liankhuma: In director leh Chief Secretary chu ka lo bia ang e. Hei hi ka portfolia a ni lova, tihluih theihna chu ka nei lovang a.

Ramthanga: Theih tawp min la chhuahsak dawn nia, ka lawm ngawt ang. (Zû chu an in zova) Anih aw. (a chhuak ta a)
(Puan zar a inkhâra)

SCENE IX

(Puan zâr a inhawnga)

(Ramthanga te chhung chu pawr tak leh lungngai hmêl pu takin an ṭhu a)

Rokimi: Mâma pa, Pu Liankhuma chuan a tidang lam ta chuang lo em ni?

Ramthanga: "Sorkâr dan anih avângin tihdanglam theih a ni tawh lo a ni. Sorkâr thu chhuak te hi minister tena tihdanglam hi a mawi hliklo a ni" a ti tlat alâwm maw le-beih chu a bei nasa hle a, mahse Chief Secretary aṭang tlat a ni awm e.

Rokimi: A pawi teh e aw—Ka hlauh ang ngeiin kan awm ta a nih hi! Ka sawi ka sawi a, in ngai chuang lova, hei tunah pawh engmah kan nei si lova, Buhfai lah zanin tla chauh kan nei a ni si a. Engtin nge kan awm tâk ang le âw- Kan va han vanduai tak êm— In G.P. fund te te hi a lak thuai theih ang emaw chu le?

Ramthanga: Thla ruk hnuah lo chuan lâk theih a ni lovang.

Rokimi: Chuti chu naktuk aṭangin inhlawhna kan zawng ṭan ringawt mai ang chu-Rilṭâma thih pawh a hlauhawm ta takzet anih chu-Sumdâwn te pawh han ti dâwn ila a bul ṭanna kan nei miah bawk si lova. Kan chhungkuain min In zo vek a nih hi!

(a inhup vâwng vâwng a)
(Puan zâr a inkhar a)

Closing Speech: Thufing 23: 19—21.
Ka fapa, ngaithla la, fing la,
Kawngah chuan i thinlung hruai rawh.
Uain heh mite zîngah leh
Sa heh mite zîngah tel suh;
Zu rui mite leh sa heh mite chu an lo rethei dâwn si a,
Nguinain puan chhia a sintîr ang.

THU A TAWP E LUMAM!!

By K. Saibêla B.A., B.T.

(Selected by the Tribal Research Institute in the 1980 Drama Competition — Zwc)

DRAMA CHUNGCHANG

1. **A tum:** He Drama thu tum laimu chu, 'Nun dân hian Chantâwka Khuarêl a Siam: (Character makes fate) tih a ni.

2. **A thutlangpui:** Zoduhawma, High School naupang, mi rethei (pachhe) fa, sakhaw ngaihsak chhûngkua aṭanga lo sei lian chu, mi taima leh

rilru nei tak, fiamthu thiam, nu leh pa thu awi, mi pawisakna nei ngah mi tak a ni a. A ṭhian kawmte chu mi nei nung fate an ni. A ṭhiante chhûngkua, an nu leh pate hi sakhuana ngaihsak lêm lo, an pate phei chu zu in, mi an ni a. Zoduhawma ṭhiante hi chutiang chhûngkua aṭanga sei lian an nih avâng chuan zûk leh hmuam leh ci leh in lamah an insûm lo va. Thu awi lo, thatchhe tak an ni. Nimahsela, an ṭhian Zoduhawma hi mi rethei fa, incheina pawh nei ve mang lo a nih avangin an hmusitin an tirethei hle ṭhin

Nimahsela, ni khua a lo rei a, Zoduhawma chu a hming ang ngeiin, Mizo tlangval duhawm tak in a lo ṭhang lian a. M. Sc. pass in State soikar-ah hna lian tak a thawk a. A ṭhiante erawhchu, an nun dan a dik loh a vangin an chhe tial tial a. A kawm ngeih ber zinga mi, Ralliana (Rally tia a koh ṭhin) chu tleirawl têta nupui nei, zû leh sa chen mi a nih avangin hmuhsitawm takin a lo awm ta a. Zoduhawma hian hna lian a thawh thlengin a ṭhian hlui ṭhin Ralliana hi a theihnghilh lo va. An inṭhianna (Friendship) a tinung reng a. Ralliana te pafa chu an thawh theih tawk âwm sorkar hna a hmuhsak ve ve a. Amaherawhchu, a bilha a thawh tawh loh avangin, he mite pafa hi an chhawr tlak loh êm êm a, "THU A TAWP E LU MAM," tih mai lo chu sawi tur a awm ta lo.

3. **Lemchan kalhmang**: He lemchanah hian Scene 13 a awm a. Dârkâr khat chhûnga zawh theih tûra buatsaih a ni. Thinrimna boruak leh hlimthlâk inchawhpawlh, scene tam berah chuan thil ṭha entawn tlâk a lang a. Scene ṭhenkhat erawh chu thil ṭha lo entîrna a ni thung. Mahse, tumah mî bîk puhbel a nei lo. A Drama pum hi action leh inbiakna (dialogue) inzât deuh thawa kal a ni a. Chan a awl zâwk theih nân inbiakna sei pui pui pumpelh a ni. Thiltih leh chêt dân (action) hi uluk tûr a ni.

4. **Mi mamawh zat**: Naupang te nên mi 26 aia tam lovin chan theih a ni a. Mi indaih lohna avâng emaw, thil a awlsam zâwk dâwn chuan mi pakhatina chanvo pakhat aia tam changin, mi tlêm zâwk pawhin a chan theih.

5. **Hun vawn**: Dârkâr khat aia rei lova zawh theih tûra siam a ni a. Scene leh scene inkâr atân minute 15 zuah a ni a. A chan nân minutes 45 zuah a ni.

6. **Incheina leh inthuamna**: A drama ena a tak ang thei ber nia hriat arang pawm a ni.

7. **Thuam thil leh ṭul dang**: Incheina leh inthuamna bâk, hmanraw dang leh mi thleng pawhin a tak ang thei ber tûr apiang hman phal a ni a. A tak tak pawh hman theihna laia apiangah hman tum tûr a ni.

8. **Tawngkau chheh leh chet dan**: A theih ang chin chinah drama phuahtu tawngkau chheh hman

tum ni sela. A aia ṭha zâwk ngei nia hriat chu hman phal a ni ang a, amaherawhchu a thu tum a thuhmun tûr a ni. Chêt dan leh hawiher thuah atak ang thei ber tum tûr a ni bawk.

9. **Scene khat chhunga thil/thu indawt thlakthleng:** Scene khat rau rau chhûnga thil emaw thu emaw indawtte hi, a tum tifiah zâwk tûr a nih a, hun a sut buai dâwn loh chuan thlâkthleng phal a ni.

10. **Fimkhur thu:** A chunga kan sawi tâkte bâkah tihdanglam emaw thlâkthleng emaw ṭûl tak a awm chuan drama phuahtu hrilhin kawng zawn theih a ni ang.

DRAMA CHHUNGA MI AWMTE
(Characters)

1. Zoduhawma (ZDA)
2. Doralliana (RL) (Rally-a) langsâr bîkte. (Tleirâwl H/S zirlai ve ve.)
3. Pu Kunga (Zoduhawma pa)
4. Pi Liani (" nu)
5. Laltei (" nau)
6. Mahlimi (" ")
7. Engmama (" ") (kum 5)
8. Pu Rova (Ralliana pa)
9. Pi Thuami (Ralliana nu)
10. Manuna (MNA) Zoduhawma ṭhiante zinga mi)
11. Mahminga (MMA) Zoduhawma ṭhiante zing mi)
12. Partei (Hmeichhe tleirâwl lêr, Rally-a ḅial nu)
13. Ahmingi (" " " Partei thian.)
14. Pu Das (Vai officer)
15. Mrs Das.

16. Pu Lala (Zoduhawmate ṭhenawm pa bengvâr)
17. Pi Chhîngi (Pu Lala nupui)
18. Pu Rina (H/S zirtîrtu)
19. Pu Dawnga (Pu Rina ṭhian)
20. Romama (Ralliana fapa, mi huih phai)
21—25 Mi dum panga (kawng lai)
26. Pu Hlira (Ralliana pa, Pu Rova ṭhian, a zu in pui)

K. Saibêla
Dt. 17. 3. 80

SCENE I.

Hmun; Zoduhawma te In.
Hun: Tlai lam.
Mi: Zoduhawmate chhûnga: A pa, a nu leh a naute hmeichhe pahnih leh mipa pakhat.

(Zoduhawmate chhûng chu zarriah ei tûrin an ṭhu kual talh a (Chaw leh chawhmehte pawh ei mai theihin an siam peih veka) HAWN (ope)

Pa: Kan tlai tawn deuh nain bible chang tawi te i lo chhiar leh lawk ang u. Zânin chu Mama (Zoduhawma) ṭawngtai se.a.

(Bible a keu lai chuan an nau tê bei kum 3 vêl mi. Engmama chuan chaw bai a tum a)

Nu: Engmam, lo la ei suh. Hei i pain Bible a chhiar dâwn. (A lut a laa a kuangkuahtir a.)

Pa: (Engmama lam hawiin) Mnnn..... Engmama a fel. (A chhîar tûr châng a en a) He lai châng hi kan chhiar ang e. Thupuan bung hnih châng sâwm pahnih hi—

Ngai teh, ka lo kal thuai dâwn e. Mi tin an thiltih ang zêla pêk tûrin ka hnênah lâwmman a awm. Kei Alpha leh AwmMeka, a bul leh tâwp ka ni. Mama ṭawngṭai rawh le.

Zoduhawma (Mama): Aw Lalpa kan Pathian, Vawiin ni lênga min vên avângin kan lâwm a. Ei tûrte min pêk avângin kan lâwm bawk a. Hêng hi kan taksa leh Thlarau tân malsâwm ang che. Isua Krista hmingin kan ngên a che. (An vaiin) Amen.

(Chaw an bâr ṭan tihah chuan)

ZDA: (Chaw bâr pahin) Ka pa, tunge Alpha leh Awmmeka ti ngai? Alfa leh Omega an tia lâwm... I mâwl ve ngawt mai.

Pa: Kan mâwl vângte hi alâwm... reng a na... I nu nêna inhlawhfa chawpa lehkha kan zirtîr ṭang ṭang che ni! Zânahte hian chhuak zen lo u'a. Hlawh i neih ve hlân mawlh hi 'ania kan thlîr ni.

Nu: Mama chu! I ṭhian kawmte mawlh hi a ni. Khawlaiah ringawt hian ka hmu a! Meite hi an zu ang hlawrh hlawrh a. Incheinate hi khawia mi emaw ni an neih zawhzai ni? Nangmahni lah chu in infiam dân aṭang hian in inngeih hmêl phian mai leh nghâl a.

ZDA: Rally-ate hi chu! An paten pawisa an nei bawk a, an duat si a, pawisa an nei thei ania!

Nu: An sual em?

ZDA: Sual vak nâng.

Pa: Chu! Zute hi i lo in ve tawh ang ka ti.

ZDA: Nguar ang.

(He tih lai hian puan zâr khâr tûr a ni a. Khâr laiin)

Laltei: (Ring takin) Ka nu, Engmama hi! A chawma a hâwp bawk ania!

Nu: (Hmanhmawh ṭawng deuhvin) Engmama, êm êm takâ che. Khatite chuan hmehin min daih nâng.

SCENCE II

Hmun: Zoduhawmate In.
Hun: Zân.
Mi: Zoduhawma leh a ṭhian Rally-a.

(Zoduhawma chuan lalṭin chimni keh lehkhaa thawl, êng mang lovah algebra formula a lo by-heart malh malh a. (He mi atân hian formula eng pawh hman theih a ni) (Chu'ih lai tak chuan a ṭhian Rally-a a lo lût a) (He mite ṭhian dûn hi an inhmuh veleh in-welcome-na angin, an kut zungchalin an ka an kawm ri pawk a, rei lo te, incho ang deuhvin an inthlêk ziah ṭhin a)

RL: (A kâ a kawm a) Pawk. (Zoduhawman a lo chhâwn ve a) ZD, I va peih âwm ve? Khângte

chu skulah kan by-heart vek tawh alâwm. Tì rawh, i tei mai mai ang u. Pâwnah sâwn MMA leh MNA pawh an awm.

ZD: Exam a hnai tawh si a. Lo va lêng mai tawh u.

RL: Examte chu kâr leh daih alâwm. I theihnghilh leh tho vang. Kan zirtîrtu thar phei hi chu a strict si lo va. Kan entawn thei vek ang. Ti rawh, ti rawh...(A lehkhabu a khupsak a)

(KHAR)

SCENE III

Hmun: Khawlai.
Hun: Tlai dâr 6 vêl.
Mi: Zoduhawma te thian za (ZDA, RL, MMA, MNA)

(Tlai dâr 6 vêl a ni a, Zoduhawma te thian za chu khawlaiah an thu khawm a) (Rla te, Mma te, Mna te chuan sikret an tan a, mi hmuh hlau ni âwm takin an hawi leh vat vat thin a, an fawh zawhah an hum pil vek zêl a) (An thian zaho chuan fiamthu an thawh a)

ZD: Ngawi r'u ngawi r'u (a ding a) English pachalin thupui ka'n vai ang e. (a kut phar meuh vin) Boot- pati and sfort. Doctor mawngah saphi hrik a bet ngai lo.

An vaiin: (Nui chung, ring deuhvin) Ehh.. (an tin rual dial a)..

ZD: Tar ghar ko tar kaun legaia. Chhuihthangvâla ka riang vawng vawng!

An vaiin: Ehhh.....

(Chhuṭih lai tak chuan an zirtîrtu pa Pu Rina a lo kal a. An hmuh veleh an ngawi ṭhap a. ZDA pawh fel takin a ṭhu a. Mi dangin an sikret an thukrû a, Pu Rinan an bul a lo thlen veleh–

ZD: (A ding thuaia) Good evening, Sir.

RINA: Good Evening. (a ding chat a) E nangni in ni maw? Exam a hnai tawh a nia. (A kal leh mai a) (Chu veleh)

RL: Ngawi tu, (an en ṭhap a) ZDA intifel kha! (uar takin a tih dân a zir a, a'n ding khawng kawi sawi vêl a) Good evening, my dear sir,

RL, MNA & MMA: (A rualin) EEhhhhhh........

RL: A tenawm ve lo maw? Kha pa kha ka ngei ngawt a nia. Hmân niah, "Mei zu tawh suh" min ti khang lâng a. Ka lo.. (A kut a hum ruh vêl a) fighting of the world— ang.

An vaiin: Eehhhhh......

ZD: Ti r'u le, i ṭin tawh ang u. (A tho nghâl a)

RL: ZDA hi chu i va han nêp!! Dawizep–pa, haw rawh.

(KHAR)

SCENE IV.

Hmun; Rallianate in.
Hun: Zân.
Mi: Pu Rova (Rla pa) Pi Ţhuami (Rla nu), Pu Hlira (Pu Rova thian, Ralliana (Rally-a)

(Zân a ni a, Rally-a pa leh a ţhian pa, Pu Hlira pisa lehkha pawmawh an ziak dûn a. Lehkha ziak chungin zu an in a)

RLA Pa: (A nupui hnenah) Lalţhuam, tui han la teh.

Nu: (Tui a rawn la a. Ngawi rengin thinrim tih hriat fahranin a lo kal a) Kha u. (A dawt sawk a)

RLA Pa: (A nupui chu thinrim eng phiarin a melh rûm rûm a) Khati sawk sawka dah kher tûr em ni? I êkna ngaiah ka êktîr leh mai tûr cḥe asin.

Nu: (Kal pahin) Ka hnial hlei nêm. I zu heh lutuk hi ka ning.

RLA Pa: (Vin deuh maiin) Lo kal leh teh.
(Nu a lo kal a, a rawn ding a) Tui hi la leh la, han dah ţha leh rawh.

Nu: (Che chang lovin a ding reng a) Engtin ngai ka dah chuan ang?

RLA Pa: (A hma aia vinin) Dah tha leh rawh ka tia lâwm maw le, tih leh thawh a tual a An

nu chhîp samah chuan a kêk ta chiam mai a. A thing ta nawk nawk mai a.

RLA Pa Thian: (A thova) Khaih khaih. Zova pa, a tâwk e.

(A kai ṭhen a. An nu chu choka lamah a lût phei a (Hei hi puan zâr chhûng tihna a ni) (Chutih lai chuan an fapa tleirâwl Ralliana chu a lo lût a)

RL: Ka pa, pawisa min pe teh.

RLA Pa: (Chhum hmukin) Ka nei lo. I nu dîl rawh.

(Rla chu (choka) puan zâr chhûngah a va lût a, a lo chhuak leh a. A pate lehkha ziak an kun dun lai tak chuan, a pa kawrchung banga inkhai iptê chu a zen ru zauh va, pawisa a la a. A chhuak taa.

(KHAR)

SCENE V

Hmun : Motor kawngpui dung.

Hun : Chhûn.

Mi : Zoduhawma leh a pa; Rally, MMA, MNA, Zoduhawma te zirtîrtu leh a ṭhian hruai.

(Exam fee leh pawimawh dâng atân Zoduhawma te pafa chu cubit lung thiarah an inhlawhfa a. Kochhan nên meuh, rit ti hmêl êm êmin lung chu an pu ṭâng ṭâng a. Chutih lai chuan Rally leh MMA leh MNA khawlai lêng chu an lo lang a).

RL ZDA saw i hmu lo der ang u. A ṭhian hmêlhriat nih pawh a zahthlâk. Sawtiang ṭhian nih saw ka zah zâwng tak a ni.

(An lo kal hnai a)

ZDA : (Ring deuh, nêl takin) Rally (an tih dân pângngaiin) pawk... (An lo hawi duh awzâwng lo va) Rally (Rally-teho chu koh loh ang maiin an kal dîng ngat ngat a. ZDA chu a hrilhaiin a zak hmêl hle a). Biak an hre thei lo hle mai a !

(Chutih lai chuan an zirtîrtu Pu Rina leh a ṭhianpa an lo kal a.)

ZDA : Good morning Sir,

ZTU : Good morning. E, kha ! In tiṭha ve ! Kha kha i pa a lo ni maw ?

ZDA PA : Ni e, hei, exam fee tak ngial pawh inhlawh chawp lo chuan kan pe ve thei si lo va... kan pafain kan han inhlawh a nih hi.

Ztu. THIAN : Khatiang tûr kha a ni. A pawisa hlawh hi chu a ve chauh zâwk a ni a, hna thawh hrim hrim hi a hlûin mihring a tipuitlng a ni.

(Ztute ṭhian dûn chu an kal tlang a. ZDA te pafa chuan lung pu chungin an kal a)

ZTU : (kal pahin) (A ṭhianpa hnênah) Tûn lai kan zirna (Education) hi a practical lo va. Zir lai tam tak hian hnathawh pawh an thiam lo. Ṭhenkhatte phei chuan kut hnathawh leh inhlawhfâk

ţe hi an zak ta dah a. Kei... zirlaite, hnathawh kawr nêna hna an han thawk hraih hraih hi ka hmuhnawm tihzâwng a nia. Hlawh pawh an hlawhtling duh zâwk.

Ztu. THIAN : Teh rêng mai. Kut hnathawh peih lo hi chuan zir pawh an peih chuang lo asin.

(KHAR)

SCENE VI

Hmun : Rally-a te In.
Hun ; Zîng lam.
Mi : Rally-a nu, Rally-a, MMA, MNA.

(Rally-a leh a nu (an lo lang a). Rally-a chu dârthlalang hmaah a inchei a. A mawng bâwr, a dâr, a ke, a sam etc. a en vêl a, a sawi a sawi a.)

RLA NU : Kha ! I lêng leh ringawt dâwn em ni ? Ka thing lei sa kha va thiar ve lawk teh. I peih loh leh lehkha zir la. In exam a hnai tawh a ni lâwm ni ?

RL : Mnn- Hmnn ! I ti zahthlâk e a ! Sawtiang mi tamna laia thing put pûr pûrte chu ka zak e a !

RLA NU : Hnathawh ka zak han tih te chu ! Thawk lova lên zuar zuar hi a zahthlâk zâwk daih alâwm. Lehkha tâl chhiar rawh.

RL : Chhûnah mahni inah tunge lehkha chhiar ngai?

RLA NU : A nih leh thing i thiar loh pawhin hna engemaw tal thawk rawh.

RL : Nguar ang. (A nu chu a kal nghâl a)

(Chutih lai chuan MMA leh MNA an lo lût ve nghâl a. Mei an rawn zu a, an rawn ti hawr hawr a)

RL : E, MM, lo kal r'u. Khaw'nge ZDA ?

MMA : Lehkha chhiar ka tum a tih·leh pek kha !

MNA : ZDA hi chu a ṭhing êm mai, i kâwm tawh lo teh ang u. A sliper leh a kekawrtlâwn saw ka ning a nia. A dang a nei lo emaw ni ?

Chutih lai chuan ZDA a lo lût a, (Anni chu an ngawi ṭhap a.)

ZDA : (Ral a bia a. An inbiak dân pângngaiin) Pawk... (Ralyan a chhâwn a) Rally, i history note kha ka lo hawh lawk teh ang.

RLA : A khai, chhûnahte chuan i zir tak tak thei chuang lo vang. Ti rawh, i lêng zâwk ang u.

ZDA : Zir teh vak pawh ka tum lo. Tlêm lâk chhâwn ka duh a ni.

(Rally-a chuan a bookself-a mi a han la chhuak a, amah hnaih bertu MMA hnênah) MM, kha han pe teh a ti a. (MMA chuan a la a)

MMA : (MNA, ZDA piaha ding chu pein note bu chu a theh a) Kha.

(ZDA pe lawk lo chuan MMA leh MNA chuan vawi li lai ZDA lu chungah a theh lâng a)

ZDA : (Thinrim, helh ṭeuh chungin) MM, min ti duhdah lutuk suh aw.

MMA : (Nuih sawh takin) (pêk tum angin) Kha, Zâwnga, (MNA bawk a pe leh a)

(ZDA thinrim chu a chhuak tau ta nghat a. Rally-a pawhin lungawi lo hmêl takin a lo thlîr ve tawh rêng a)

RL : (Thinrim deuh maiin MMA chu a rawn ḍiṇ chilh sek sek a) MM, Ka lehkhabu a nih kha aw. Tihchhiat in tum em ni ?

MMA : Min cho deuh a law ? (A hnek nghâl a) (An han inhnek arh arh a)

MNA : (A ṭhelh a) A tâwk tawh. (A kai ṭhen a)
(KHAR)

SCENE VII

Hmun : Khaw lai
Hun : Tlumhlim
Mi : Hmeichhe tleirâwl 2, Partei leh Ahmingi, ZDA te ṭhian za thum.

(Chawlhni zân thim hlim a ni a, khawlaiah hmeichhe tleirâwl lêr tak tak pahnih, Partei leh Ahmingi leh mipa tleirâwl pathum ZDA leh MMA leh MNA rêl nei ni âwm takin zawi tê têin an ṭawng sep sep a. (Chutih lai tak chuan Inkhâwm dâr a lo ri val val a)

ZDA : (Ring deuh hlekin) A nih leh kei chu ka kal mai ang e (A kal a)

RL : (ZDA a en a) A mak e ! Inkhâwm i tum a?

ZDA : (A rawn leh hawi a) Zaipâwlah ka tel ve ang reng si a!

PARTEI : I tizahthlâk e a !

(**ZDA** chu a kal ta nal nal a)

MMA : (Ring deuhvin) Kal raw, kal raw... Ṭhing leh lutuk !

PARTEI : (An bul lawkah chuan zun ram thiar ni âwm takin a ṭhu a) U MM, khawiah zâwk chuan maw kan kal ang ?

MMA : A piah ta zâwkah khan. A he lam pang-ah kha chuan a tih chi lo vang. Ti r'u le. (An kal nghâl a)

AHMINGI : In tlawh leh lovin kan kal nghâl mai dâwn em ni ? Awi, ka kawr hi ka ui deuh tlat. Kan ruih deuh chuan kan tibâl leh vek âwm si a. (An kal liam ta a)

(KHAR)

SCENE VIII

Hmun : School class room.
Hun : Chhûn
Mi : ZDA leh zirlaiho leh an zirtîrtu.

(Exam result puan ni a ni a, ZDA leh a zirlaipui-te chu Classroom-ah an ṭhu a) (Zirtîrtu a lo lût nghâl a)

ZIRLAITE : Good morning Sir,

ZTU : Good morning. Please sit down.

(Zirlaite chu an ṭhu a. Zirtîrtu chuan exam result ziakna bu keu chungin) This time only five of you passed in first division.

Zoduhawma stood first. Where is he ? (ZDA a ding thuai a)

What about your friend Ralliana? He's absent for a week.

ZDA : He got marry Sir,

ZTU : Are ! Got marry? With whom?

ZDA : With Partei in section C. Sir

ZTU : (Mâk ti hmêl takin) My God! Too young they are ! I used to find them in the street. Don't be like them.

ZDA : (Nui chungin) Yes Sir.

(KHAR)

SCENE IX

Hmun : Rally-a te nupa in luah.
Hun : Chhûn lai.
Mi : Rally-a nupui Partei, MNA leh Rally-a

(Ralliana leh Partei chu kum tling lo, naupang tê ve vein an innei a. An chhûngte nên an inngeih theih hlawl loh avângin mi [illegible] te tak tê an lùah dûn a. Eng emaw ti mai maiin ei an zawng a. Partei hi tleirâwl têt aṭanga nung khaw lo a nih avângin, mi hur, pawisak pawh nei hlei thei lo a ni.

(Partei chu a pasal awm loh hlânin amah chauhin inah a awm a. A pasal ṭhian ṭhîn MNA a lo lût a)

MNA : (kawngkhâr a rawn kik a) tik tik tik... In awm em?

PARTEI : (Rai puar, inchei hlar si, puan pawh sin lovin a lo kal phei a) Lo lût rawh. (Kawngkhâr a hawng a) (Nui chungin) Ka duh aiin i lo kal tlai mah mah. Ni zâna in inbâng pawh kha ka la dah ṭha asin.

MNA : A lo haw dâwn tawh ang em? Khawi maw. Han la ta che i lo ti nghâl ang hmiang. (Partei chu zu la tûrin a kal a)

PARTEI : (Kal pahin) I ti deuh thuai thuai ang aw. (Zu chu a rawn la a, a rawn thli a. Chutih lai chuan)

MNA : (Partei dul a en a) I lo puar ta hle mai a! Nau hian min rawn chhûn zâwk daih mai ang a!

PARTEI : A chhun zâwk tâk che leh kan rawn fin ve leh ang chê'nga. (A sawi laklawh laiin a pasal a lo lût ta thut mai a. Thinrim êm êm mai chuan an bulah a ding a)

PARTEI : Vawiin chu i lo va haw hma ang reng ve ?

KLA : (Vîn deuh maiin) Khawi maw... pawisa kha min pe vat teh. (MNA ngawi rengin a chhuak a)

PARTEI : Pawisa ka kawl tawh rêng rêng hlei nêm.

RLA: (A nupui chhîp samah a la lawk a) Nu nih tawh hnuah pawh hetiang bian i la awm duh fo a ni maw ? (A thing nawk nawk a) Mi hur nù, (A bula thingfâk chuan a vaw ṭê ta rawng rawng mai a) Ka hmuh phâkah awm tawh suh. (A nam chhuak ta a)

(KHAR)

SCENE X

Hmun: Zoduhawmate In
Hun : Tlai lam
Mi : Zoduhawma nu leh pa, Zoduhawma. Rally-a, thenawmte nupa.

Zoduhawma kha mahni inhlawh chawpin phai lamah lehkha a zir a. Kum engemaw zat hnuah M Sc. pass-in a lo chhuak a.

(Zoduhawma te inchhûngah, Zoduhawma nu leh a pa leh Zoduhawmate an lo awm a. An ṭhenawmte nupa, Pu Lala leh Pi Chhîngi an lo lût a)

Pu Lala: (Kawngka a rawn kik a) tik tik tik.

ZDA Nu: Lo lêng rawh. (An lo lût a) E, nangni in ni maw? In va bengvâr ve.

Pu Lala: (ZDA hnênah) Khawi nge Zova, inchibai teh ang u. (An inchibai a) (Zova pa hnênah) Zova pa, nangni zawng fapa M.Sc. in nei a ni ta reng mai a. (Ṭhuthmun an rem a.)

ZDA Pa: A lâwmawm khawp mai. Pathian malsâwmna liau liau a ni e. Mite tluk thu suhah, keìni faah chuan. . a ropui khawp mai.

(Chutih lai chuan Rally-a, zu namin, ṭawp êm êm leh bâl takin a lo lût a. A bak samte pawh a ṭuak vek tawh a. Tûn hmaa an inbiak dân khân, nêl takin a rawn bia a)

RL: (A kut zungchalin a ka a kawm ri pawk a) pawk.

ZDA: (A lo chhâwn ve a, nui deuh chungin) pawk. E, Rally, i lo va danglam ta ve. Ka.hre lo lek lek che a ni a! (nui chungin) chithi pawh i rawn iik duh ai lo va... I nupui kha i la nei em? Fate engzât lai nge in neih tawh?

RL: Nei tawh nâng! Khatiang mihurte chu tunge nei reng duh ang. A dam pawh a dam tawh lo. A lo ṭawp deuh a ni ang. Kan inṭhen hnu lawkah natna bawlhhlawh tak veiin a thi a. Fa pakhat kan nei hman a. Mi a ang zat lo leh-nghâl a.

ZDA: Chu! In pafain em ni in awm?

RL: Mi dang ka nei leh tawh a. Fa pawh panga lai kan nei leh tawh.

ZDA: Ngawi teh Rally, Zû i ti nasa lutuk deuh a nih kha maw le. I hmaite pawh a chhe zo tawh a nih kha.

RL: Ka nghei thei tawh lo. Nang zawng hei, i ti i ti a, mi lian i ni dâwn ta mai a. Min la ṭanpui ve ngei ang chu.

ZDA: E khai, Rally, engmah kan nih phah lo vang. Pathian zâra ṭanpui thei dinhmuna kan ding ve te a nih ngai chuan ṭanpui tuk e a!

(Chutih lai chuan ṭhenawmte nupa chu hâwn tumin an tho uaih a)

Pu Lala: Khaw'nge kan han ṭînsan rih ang che u.

ZDA: Ngawi lawk teh Ka pa Lal, min ngaidam ula. Ṭawngṭaina tawi tê ka'n nei lawk teh ang. Hei ṭhian hlui Rally-ate nên kan inhmuho leh zêl bawk a. Bible châng tawi tê chhiar pawh ka duh a.

(Bible a iptê aṭanga a phawrh lai takin KHAR)

SCENE XI

Hmun: Zoduhawma Office.
Hun : Zîng lam
Mi : Zoduhawma leh Rally-ate pafa

(Zoduhawma chuan sorkarah Class I officer hna a thawk a. Officer taima leh dik, hmel hlim leh nelawm, biak nuam tak a ni a. Officer piang thar, hna ṭan dawn apianga Bible chang tawi te tal chhiara ṭawngṭaina nei ziah mi a ni).

(Puan zâr a inhawng a)

(Officer chu a ṭhutphaha a ṭhut veleh a sîra Bible a keu va, tawi tê a chhiar zawhin ngawi rengin inhlanna ṭawngṭai a nei a)

(Bible a khup veleh Rally-a a lo lût a. A ruih avângin ngîl ûtin der hmêl takin a lo lût a)

RL: (A kut zung chalin a kâ a kawm a) Pawk.

ZDA: (A lo chhâwn a) Pawk... Ṭhu rawh. Engnge i duh tâk chheu chheu?

RL: (A ṭhu chut a, kun deuh chulin) I mi leṇ zâr zo ka duh. Kan rethei lutuk. Ba ka ngaih si.

ZDA: (Nui chungin) Chu! Kan High School kal laia i zu man bâte kha i la rul kim na ngê?

RL: Ṭûnah chuan Mizo hnên aṭang phei chuan batna ka hre tawh lo. Nepali leh vai dangte ka dâwr vél tawh mai mai a ni.

ZDA: (A rui kak kak a) E, i ba rulhna tûrte chu keiin engtin nge ka tih bîk ang?

RL: (Chhum hmukin) Hna mi ngaihtuahsak teh. Mi dum kawng lai soldar hnate hi ka thawh âwm tak a ni.

ZDA: Eh! Keiin engtin nge ka tih theih ang. Kan kuta awm a ni ve si lova!

RL: Officer-te chu i hmêlhriat vek alâwm. Ka fapa pawh a tih theih ang angah ruai ve ang che.

ZDA: I fapa chu han hruai la, peon-ah emaw chawkidarah emaw ka lo ruai chhin ang e. Mi dum soldar hna pawh chu ka theih ang angin ka lo beihpui ang che.

RL: Ka fapa pawh pâwnah sâwn a awm asin, ka va ko vang e (tih leh thawh a rual a) (A va ko lût a)

(A fapa chu mi ang zat lo ṭih hriat fahran hian a lo kal chhoh chhoh va. Dawhkân a rawn ném a, banga thil târte chu a en kual pup pup a)

ZDA: (RLA fapa hnênah) Tunge i hming?

RLA Fapa: (Ngam deuh maiin) Romama.

(Romama chuan a hming a sawi lai pawh chuan banga calendar inkhai chu a en daih a. ZDA chuan nui deuh var var chungin a en vang vang a)

ZDA: (Rally-a lam a hawi a) Thla thar ni khatah han tîr teh phawt. Ka lo enchhin teh ang. Rawih ngei ngei tûrah chuan ngai lêm lo la.

KHAR

SCENE XII.

Hmun: Zoduhawma office.

Hun: Zîng lam.

Mi: Zoduhawma, Vai officer Das–ate nupa leh Romama (peon)

(Zoduhawma chuan a ṭhian hlui Rally-a lainat avâng-in, ṭanpui theihna kawng zawngin, Rally-a fapa Romama chu, chhaw deuh mah se peonah a ruai a)

ZDA: (A dân pangngai angin office a thlen veleh a dawhkân sira Bible a keu va, tawi tein a ṭawngṭai a. Bible a dah fel chauh tihah chuan phone a lo ri a) (Phone a dawm a)

Helo... five zero five..... God mor-ning.....If you please .....O.K... ha ha (a nui hawk hawk a)
Why not..... get ready every now and again...., O.K. Sure, Sure...... Thank you.

(File a phawrh a, hming sign ṭûl leh ziak tûr ṭûl a ziak vêl a. Minute chanve vêlah chuan vai officer Das-ate nupa an lo lût a)

Das-ate nupa: (Pindan puan zâr-in a rawn ikeu va) Good morning Sir, May we come in Sir?

ZDA: (Hmêl hlim takin a en a) Please please. Good morning. (an lo kai a) Please have your seat here. (an thu a)

(Hlim takin an titi bawrh bawrh a)

ZDA: (Calling bell a hmet a) kiring, kiring. (Romama a lo lût a. Hmanhmawhna nei miah lovin, vai nupa chu mak ti âwm takin a rawn en hu hu a) Thingpui no thum leh a hmeh han la rawh aw.

(Peon chu a chhuak a, a chhuah pahte chuan vai nu chu a thlêk zui vung vung a A lo lût leh a, thingpui no thum chu a kut zungtangin a rawn tham khâwm a, a kutte a rawn chiah a. A sat êm avângin a lo tlân lût a, dawhkanah a dah rui a, a baw lehnghâl a, a kut a thing vut vut a. ZDA-te ho pawh an tho suau va, vainu sari-ah a buak lehnghâl a, a thing pharh pharh a. ZDA chuan pawiti âwm êm êmin peon chu a en vang vang a. Peon chuan pawi tihna hmêl pawh nei lovin a kekawr ipte 'eh lam leh lam atang leh a kawr ipte atangin chhâng a rawn phawrh a, vaihlo zial leh khaini hûr leh chabite a phawrh tel nuai mai a)

ZDA: Hetiangin thingpui leh chhang-an la ngai em nia? A dang vai lo leh rawh. Tray-in i rawn chawi dawn nia. Tray hi tia em? Thingpui chawina thleng hi. I hria maw?

Peon: Hria e. (Chhaw hmêl takin a chhuak a) A lo luh leh chuan thingpui chu tray-ah a rawn chhung a, chhang a rawn chiah vek bawk a, a rawn kal baw puạt puạt mai a. Dawhkân a thlen hma chuan a pu chu a ding a. A kutin a lo dang a)

ZDA: (Pawiti âwm êm êmin) chek chek... chêk... A va han pawi! Thu a tâwp e lumâm.

(KHAR)

SCENE XIII

Hmun : Ramhnuai Motor kawng.
Hun : Zîng lam.
Mi : Mi dum 5 leh Ralliana leh Zoduhawma

(Zoduhawma chuan a ṭhian hlui Rally-a (Ralliana) chu a lainatin an inṭhianna chu a vawng reng a, ṭanpui theihna kawng zawngin midum soldar hna a hmuhsak a.)

(Puan zâr a inhawng a)

(Mi dum panga leh an soldar Ralliana an lo lang a. Mi dumte chu an kawng laih thuamhnaw nên an ṭhu khâwm a. An piah deuhvah an hotupa chu a ṭhu vûng a)

RLA ; (Mi dum pakhat hnênah) Ei......ao. (mi dum a lo kal a) Eisa karo. (A lu a hiahtîr a)

(Mi dang hnênah) Ei, idhar ao. (a lo kal a) tum, eisa karo. (a lu a hiahtîr bawk a)

(Mi dang hnênah) Ei, jaldi ao. (a lo kal a) Sarab ek botol lao. (pawisa a pe a) (mi dum a kal a)

(Mi dang hnêaah) Ei, Kaisarna, Tum idhar ao (a lo kal a) Ei malice karo. (a dâr khinghnih a malice-tîr a)

(Mi dang hnênah) Ei, Sobere, (a lo kal a) Ei sa aste aste ka ro. (A ke a hiahtîr a) Achha. (bawkkhupin a mu a) Ham swa karega.

(Mi dum pahnih a lu lamah ṭhuin a lu an hiat a. pakhatin kapkalakin a ṭhut a, a dâr khinghnih a malice a. Pakhat dangin a ke a hiat a) Mahni hna hna chu an thawk sauh sauh hlawm a. An pu chuan a kut a lukham a, hmai thupin a mu tlat a. Mi dumte chuan an nuih zat hle a. An han chhiat-khum ru vei ṭhîn a)

(Chutih lai tak chuan Zoduhawma a lo kal thut mai a)

ZDA: (An bulah a rawn ding a. Pawiti âwm êm êmin) Chek chek chek... A va han pawi...... Thu a tâwp e Lumâm.

Tleirâwl lai aṭanga nun dik lo hi chu a pawi teh zawng a nih hi!

(KHAR)